

Vážení spoluobčané,

je tu prosinec, krásný vánoční čas před námi a v každém z nás je troška očekávání, co nám přinesou ty letošní Vánoce. Máme za sebou další rok, ve kterém se toho opět hodně změnilo. V každém zpravodaji vás informujeme o probíhajících akcích a přestavbách. V tomto čísle začneme vánočním rozsvícením stromu. To jsme začali symbolickým otevřením nového chodníku v lokalitě „Za Borkem“, který pro chodce spojuje naše obě obce. Na chodník jsme sice čekali dlouho, ale čekání se nám vyplatilo. Samotná výstavba trvala měsíc a nyní již bude plně sloužit našim obyvatelům.

Také jsme se dočkali nového komunálního stroje, který začal brázdit našimi chodníky a hned se dal do úklidu. Během prosince jsme ho přestrojili do zimního a vyzkoušeli si, jak bude zametat sněh. V této souvislosti bych vás chtěla požádat, abyste si ze silnic uklízeli své automobily, a to hned z několika důvodů. Prvním důvodem je napadlý sněh, který ze silnic vyhrnujeme a stojící automobily nám vyhrnování brání. Nemůžeme vám potom poskytnout stejné služby, jako ostatním občanům. Druhým důvodem, a to již mnohem závažnějším, je případný požár či událost, ke které by bylo třeba záchranných složek. V případě jakékoliv kolize se prodlužuje příjezdní doba záchranných složek a tím může být v ohrožení mnohem více – vaše zdraví či majetek. Právě díky nadcházející topné sezóně jsme pro vás připravili ve zpravodaji článek, co vše je třeba zkontrolovat, abyste si mohli Vánoce patřičně užít a nedošlo k žádným problémům.

Teď už se ale nalaďte na vánoční čas a pohodu. Není nad to strávit Vánoce v klidu a rodinném kruhu. Samozřejmě jenom v tom případě, že pro vás takovéto Vánoce nepředstavují nekonečný stres a úsilí dosáhnout dokonalosti ve všech směrech. V pečení cukroví, vaření, úklidu, pořízování dárků, vánoční výzdobě, sehnání toho nejlepšího kapra nebo toho největšího stromku. Nikde není napsáno, že Vánoce nemohou být dokonalé, i když máte jen maličký stromeček, pár dárků a talířek cukroví. O Vánocích totiž víc než kdy jindy platí, že úsměv, hezké slovo a dobrá nálada jsou tím nejkrásnějším, co můžete své rodině nebo přátelům dopřát. Nadělte jim jich co nejvíce a užijte si ty letošní Vánoce podle svých představ.

Do nového roku vám všem přeji hodně zdraví, štěstí, lásky, spokojenosti, úspěchů a spoustu splněných přání.

Michaela Matoušková, starostka obce

Zasedání zastupitelstva jsou ve zpravodaji publikována jako výběr podstatných projednávaných bodů. Celistvý a přesný záznam zápisů jednotlivých zasedání můžete najít na webových stránkách obce www.recanynadlabem.cz.

Zápis z veřejného zasedání OZ č. 08/2013 ze dne 14. 10. 2013

1) Smlouva č. 1212273 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci OPŽP na „Energetické úspory budovy Obecního úřadu v Řečanech nad Labem“

Předsedající seznámila přítomné se zněním smlouvy a stavem realizace projektu.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo smlouvu č. 1212273 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci OPŽP na „Energetické úspory budovy Obecního úřadu v Řečanech nad Labem“.

2) Podání žádosti o dotaci na „Realizace protipovodňových opatření v obci Řečany nad Labem“

Předsedající seznámila zastupitele se zněním žádosti, jejíž součástí jsou hladinoměry, srážkoměry a hlavně bezdrátový rozhlas na území obou obcí. V průběhu následujícího měsíce by mělo dojít k vyhlášení této výzvy, ve které by dotace měla být 90% způsobilých výdajů (5% Státní fond ČR, 85% EU), obec by měla ze svých zdrojů hradit 10%, tj. 155 731,- Kč, celková cena projektu je 1 556 306,- Kč, předpokládaná realizace projektu je v roce 2014, nebo 2015, na jednom z předchozích zastupitelstev bylo odsouhlaseno zadání projektové dokumentace, která je již vyhotovena. Nové hlásiče budou umístěné na sloupech veřejného osvětlení, které jsou označeny čísly. Byla vytvořena studie ozvučení obce, přibyla místa, kde budou nové hlásiče ozvučovat místa, kde dosavadní rozhlas není slyšitelný.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo podání žádosti o dotaci na „Realizace protipovodňových opatření v obci Řečany nad Labem“.

3) Koupě budovy čp. 44 a pozemku p.č. 374 a 71/1 v k.ú. Řečany n/L (bývalý Dům služeb)

Předsedající připomněla, že zastupitelé e-mailovou poštou obdrželi znění případné kupní smlouvy a smlouvy o advokátní úschově. V té je uvedena doba vrácení peněz v případě, že ke koupi nedojde, 6 měsíců, paní starostka se bude snažit vyjednat kratší lhůtu. V případě souhlasu zastupitelů s nákupem nemovitosti by byly peníze uloženy u advokátní společnosti do doby zapsání na účet kupujícího v katastru nemovitostí. Předsedající dále informovala o výsledku ankety o koupi bývalého Domu služeb. V internetovém hlasování se 158 občanů vyslovilo pro nákup, proti nákupu 20, formou anketních lístků se zúčastnilo 27 občanů, z nichž všichni byli pro nákup. Byl vypracován znalecký posudek, který činí 2 000 030,- Kč jako cena obvyklá, cena podle vyhlášky je 3 607 000,- Kč. Původní nabídka majitele nemovitosti byla 1 800 000,- Kč, podařilo se vyjednat slevu dalších 200 000,- Kč. Budova je ve špatném stavu, v případě rekonstrukce by bylo možno zachovat jen obvodové zdivo. Uvažuje se o možnosti využití jako domu pro seniory, dotace mohou být vypsány od 2. poloviny roku 2014. V případě neobdržení

dotace navrhuje paní starostka rozdělit opravu objektu na etapy. Výhodnost vlastnictví objektu vidí v možnosti samostatného rozhodování o případných nájemnících, možnost využít majetku jako zástavy při úvěru, zvýšení aktiv účetnictví obce při získávání úvěru.

Pan Horálek ze zeptal na časový horizont, kdy by se s rekonstrukcí započalo a jak by práce pokračovala. Paní starostka odpověděla, že v 2. polovině roku 2014 by mělo započít nové programovací období, výzva může být třeba až v lednu 2015, do té doby musí být vytvořen projekt, půl roku je doba na vyhodnocení žádosti, je slíbeno rychlejší a méně administrativně zatěžující podávání a schvalování žádostí, přesto paní starostka odhaduje po schválení dotace realizaci rekonstrukce min. 1 rok.

Pan Horálek se zeptal na předpokládanou výši financí nutných k přestavbě objektu. Paní starostka odpověděla, že výše procent uznatelných nákladů bude známa až v době vyhlášení výzvy. Neví se tedy, kolik peněz budou činit náklady obce. Zopakovala, že finance ušetřené z rozpočtu budou přednostně dávány na výdaje, které nemohou být hrazeny z dotací (např. komunikace). Dofinancování rekonstrukce „Domu služeb“ v případě schválení dotace by bylo realizováno pomocí úvěru. V případě neobdržení dotace by až příští zastupitelstvo řešilo další kroky, přičemž by paní starostka doporučovala rozdělení opravy na etapy.

Pan Tuček uvedl, že k pozemku jsou přivedeny veškeré inženýrské sítě a i kdyby na něm nebyla žádná stavba, cena pozemku by nebyla nevýhodná, vychází na 734 Kč/m², tzn. že i v nejhorším případě by obec neměla mít problém sehnat kupce, soukromého investora. Znalecký posudek je na nejnižší možnou částku, takže to dokazuje výhodnost nákupu za cenu 1 600 000,- Kč. Současný majitel by mohl použít stavbu jako zástavu při úvěru a při dodatečném zájmu obce o koupi po vypsání dotací by měl problém se z úvěru vyvázat. Pan Tuček je za těchto podmínek pro koupi objektu a tlumoch tím i názor členů stavebního výboru.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo podpis kupní smlouvy o nákupu: a) Budovy čp. 44, se všemi jejími součástmi a příslušenstvím postavené na pozemku označeném jako stavební parcela parcelního čísla 374; b) Pozemku označeného jako stavební parcela parcelního čísla 374; c) Pozemku označeného jako pozemková parcela parcelního čísla 71/1 vše v k.ú. Řečany nad Labem za cenu 1.600.000 Kč.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo podpis smlouvy o advokátní úschově finančních prostředků na nemovitosti, viz předchozí bod usnesení.

4) Vyvěšení záměru obce pronajmout obecní služební byt v MŠ

Předsedající informovala přítomné, že byt je v současnosti prázdný, nájem skončil. Byly provedeny opravy vlhké omítky, v rámci reklamace bylo vyměněno linoleum. Paní starostka navrhuje nájemní podmínky ponechat, tzn. stanovit nejnižší cenu 3 000,- Kč/měsíc, vázáno na služební poměr k obci, nejdéle na 2 roky, výběrové řízení obálkovou metodou, zájemci nejpozději do 8. 11. podají nepoškozenou obálku s nápisem „Neotvírat – výběrové řízení pronájmu bytu“, uvnitř bude informace s nabízenou částkou, která nesmí být nižší než 3 000,- Kč, otvírání obálek bude probíhat veřejně na jednání obecního zastupitelstva dne 11.11., vybrána bude nejvyšší nabízená částka nájmu.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo vyvěšení záměru obce pronajmout služební byt v areálu MŠ zaměstnancům Obce Řečany nad Labem nebo jí zřízené organizace Základní a mateřské školy v Řečanech nad Labem. Celková pronajatá plocha 64 m² + přilehlý pozemek patřící k bytové jednotce čp. 284 včetně nájemného za kotel za cenu min. 3 000 Kč / měsíc. Nájemní smlouva bude vázána na dobu trvání služebního poměru, nejdéle však na 2 roky od podpisu smlouvy. Žádosti o pronájem budou podávány obálkovou metodou.

5) Pravidla pronájmu pódia

Předsedající poděkovala panu Fundovi za vytvoření zastřešení pódia, které bylo obci prodáno se slevou za čtvrtinovou cenu. V současné době je v jednání zájem města Chvaletice o půjčení pódia. Paní starostka navrhuje do budoucna půjčovat pódium za 10 000,- Kč včetně montáže našimi zaměstnanci, cestu by si hradil nájemce pódia.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo možný pronájem mobilního pódia v majetku obce včetně jeho montáže a demontáže na místě pronájmu za cenu 10.000 Kč bez DPH.

6) Žádost o příspěvek na sociální služby Domu u Fontány, Přelouč

Předsedající informovala zastupitele o žádosti Domu u Fontány Přelouč o příspěvek na jednoho občana Řečan n. L., který je jejich klientem. Paní starostka navrhuje ponechat částku ve stejné výši jako v minulosti.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo jednorázový příspěvek na sociální služby Domu u Fontány, Přelouč ve výši 2.500,- Kč.

7) Vyřízení stížnosti na zapáchající kanalizaci

Předsedající informovala přítomné o stížnosti obyvatelky Řečan n. L. na zápach kanalizace na začátku obce za křižovatkou z nadjezdu. Paní starostka jednala se třemi firmami, doporučení na poklop s filtrem bylo firmou se zkušenostmi s touto problematikou zpochybněno, nejlepší řešení by bylo vyčistit část kanalizace a použít roztok rozpouštějící biologické látky. Paní místostarosta uvedl, že se zaměstnanci obce šachtu prohlédne.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo vyčištění kanalizace v úseku od přečerpávací jímky k domu č.p. 235 v ul. Obránců míru. Po vyčištění aplikaci roztoku způsobujícího rozklad organických látek.

8) Smlouva 12122923 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci OPŽP na „Energetické úspory školní jídelny v Řečanech nad Labem“

Zastupitelé byli seznámeni s detaily uvedené smlouvy.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. smlouvu č. 12122923 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci OPŽP na „Energetické úspory školní jídelny v Řečanech nad Labem“ schválilo.

9) Jednostranná finanční podpora České abilympijské asociaci

Předsedající seznámila zastupitele se žádostí České abilympijské asociace o finanční podporu. Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo jednorázovou finanční podporu České abilympijské asociaci v částce 7.000,- Kč.

10) Zadání zhotovení statického posudku včetně zhotovení návrhu na opravu mostku v Labětíně a hasičské zbrojnice v Labětíně

Předsedající připomněla, že z jednání minulé schůze zastupitelstva vyplynul požadavek na projednání statického posouzení na chýtrající mostek v Labětíně a praskající zeď požární zbrojnice v Labětíně. Zpráva z místního šetření statika stála 6 050,- Kč s DPH. Paní starostka seznámila zastupitele s návrhem opatření ze zprávy vyplývajícím. Zastupitelé navrhuji v rámci úspory finančních prostředků nechat provést statické posouzení pouze u mostku, opravu hasičské zbrojnice provést bez statického posouzení (obě statická posouzení by stála 16 500,- Kč bez DPH). Hasičská zbrojnice není v havarijním stavu.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo zadání zhotovení statického posudku včetně návrhu na opravu mostku za cenu 6.850,-Kč bez DPH.

11) Diskuse, různé

Předsedající informovala přítomné o tom, že proběhla dílčí kontrola hospodaření obce, zjištěný výsledek je bez závad. Dále předsedající informovala, že obec již obdržela komunální stroj na úklid.

Zápis z veřejného zasedání OZ č. 09/2013 ze dne 11. 11. 2013**1) Informace o úpravě rozpočtu za říjen 2013**

Předsedající informovala zastupitele o úpravách rozpočtu za uplynulé období. Jedná se o dotace z ÚP na pracovníky OÚ, dotaci 100 tisíc Kč na opravu sociálního zařízení MŠ, dotaci na volby, nákup nemovitosti čp. 44 – bývalý Dům služeb. Zastupitelé vzali informaci na vědomí.

2) Pronájem obecního služebního bytu v MŠ

Předsedající připomněla, že zastupitelstvo rozhodlo pronajmout obecní byt zájemci, který má s obcí pracovní nebo služební poměr, případně je zaměstnancem příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Řečany n. L., minimální nabídková cena nájmu činí 3000,- Kč. Volba nájemce proběhne obálkovou metodou. V řádném termínu byly na obec dodány dvě obálky. Předsedající obě zalepené obálky, zaznamenané pod číslem jednacím, ukázala přítomným a otevřela je. V první obálce byla žádost paní K., kuchařky školní jídelny, která nabídla částku 3000,- Kč. Druhou žádost a nabídku předložil pan U., člen výjezdové jednotky SDH obce Řečany n. L., tedy ve služebním poměru k obci. Jeho nabídka nájemného činí 3500,- Kč.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo pronájem obecního služebního bytu č.p. 284 + přilehlý pozemek panu U. od 15.11.2013 na dobu trvání pracovního poměru, nejdéle však na 2 roky od počátku pronájmu za cenu 3.500,- Kč/měs.

3) Vyvěšení záměru o prodeji pozemku p.č. 222 pod stavbou č.p. 229 v Řečanech n. L.

Předsedající seznámila zastupitele se žádostí pana M., předsedy bytového družstva bytové jednotky čp. 229 v Jiráskově ulici, o prodej obecního pozemku pod touto bytovkou, který má výměru 184 m². Podle znaleckého posudku by cena měla být 158,- Kč/m², tj. celkem 29 072,- Kč. Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje vyvěšení záměru obce prodat pozemek p.č. 222 pod bytovým domem č.p. 229 v k.ú. Řečany nad Labem o výměře 184 m² za cenu 158 Kč/m², tj. 29 072 Kč.

4) Žádost o pronájem části pozemku p.č. 258 a 257/5 v k.ú. Řečany nad Labem

Předsedající seznámila zastupitele se žádostí pana B. o pronájem pozemku ve vlastnictví obce vedle jeho provozovny, kde skladuje sypký materiál a odstavuje manipulační techniku pro zimní údržbu komunikací, kterou na základě smlouvy s obcí vykonává. Pozemky jsou nezpevněné a toto využití nebrání záměrům územního plánu obce. Záměrem je pozemek oplotit a eliminovat tak možnost odcizení materiálu i techniky. Navrhuje uzavřít nájemní smlouvu na 5 let s možností prolongace na dalších 5 let. Nájemné stanovit v souladu s ceníkem znaleckého posudku využívaného obcí, tedy 5 Kč/m², celková výměra pozemků činí 258 m², tedy 1290 Kč za rok. Návrhu doporučila vyhovět paní starostka a za stavební výbor i pan Tuček.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo vyvěšení záměru pronájmu 153 m² pozemku p.č. 257/5 a 105 m² pozemku p.č. 258, vše v k.ú. Řečany nad Labem za cenu nájmu 5 Kč/1m²/rok, tj. v celkové výši 1290 Kč/rok na dobu 5 let s prolongací na dalších 5 let při vzájemné dohodě obou smluvních stran.

5) Doplnkové práce na obecním úřadu a jídelně ZŠ

Předsedající seznámila zastupitele s výčtem dalších nutných úprav. U budovy OÚ se jedná o tyto doplňovací práce: úprava soklu, dodatečné podzemní odvodnění (provedení drenáží a vsakovacích jímek, aby se dešťová voda nehromadila v areálu OÚ a nevsakovala se do základů budovy), kvalitnější střešní krytina s delší trvanlivostí, nerezová dvířka na rozvodovou skříň elektrické energie, logo obce a lapáče střešních splavenin. Navýšená částka činí 63 065,- Kč. U školní jídelny se jedná o tyto položky: v projektu chybějící marmolit při vstupní straně pro zaměstnance, 13,5 m² vyrovnávacího cementového potěru, logo školy, vnitřní kanalizace (zdravotechnika), doplnění samozavírače dveří, škrabák na očištění obuvi. Celkově doplatek činí 31 268,- Kč.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo doplnkové práce na OÚ ve výši 63 065 Kč bez DPH a školní jídelně ve výši 31 268 Kč bez DPH u firmy Stavební společnost Rudolf Kmoch, spol. s r.o. Pardubice.

6) Projednání výstavby komunikací v Labětíně – ul. Polní a Úzká

Předsedající seznámila přítomné s projektem na budování ulic Polní a Úzká v Labětíně, projektová dokumentace bude předložena stavebnímu úřadu a v příštím roce proběhne výběrové řízení na zhotovitele. Nově zakreslené jsou vjezdy, v některých místech bude muset být upravena kanalizace. Pan Tuček připomněl, že bude muset být řešena zatačka z ulice Polní do ulice Úzká, kde dochází k zásahu do soukromého pozemku ve vlastnictví pana K.. Věc je předjednaná, bude provedeno geometrické zaměření a následně odkoupení pozemku. Paní starostka upozornila na modré označení místa, kde bude proveden odvodňovací žlab. Komunikace bude živičná, mimo vjezdy budou plochy oseté trávou. Zastupitelé souhlasili s postoupením zákresu projektantovi.

7) Výhled hospodaření obce

Předsedající informovala zastupitele, že rozpočtový výhled je nutné stanovit na 2 až 5 let, návrh je zpracován na 4 roky, aby mohl být podkladem pro jednání nového zastupitelstva. Daňové příjmy jsou zpracovány podle vývoje v minulých letech. Na straně výdajů se jedná o následující body: v příštím roce doplacení úvěru (482 000,- Kč), poté bude obec plně oddlužena, kapitálové výdaje v roce 2014 – dopracování územního plánu, 2 komunikace v Labětíně, projekty na veřejné osvětlení (v novém projektovacím období jsou zahrnuty dotace na kompletní veřejná osvětlení), na komunikace (každý rok alespoň jedna, střídavě v Řečanech a v Labětíně), na zateplení tělocvičny a společenského domu v Labětíně, projekt na přestavbu čp. 44 (bývalý Dům služeb). V roce 2015 je naplánovaná realizace veřejného osvětlení (v případě obdržení dotace), realizace protipovodňových opatření (projektová dokumentace je připravena, čeká se na dotační výzvu Fondu životního prostředí ČR – hladinoměry, srážkoměry a bezdrátový rozhlas), opravy obecního domu (rozdělení na etapy – střecha, okna, zateplení, vzhledem k pronajímání budovy nelze na její opravu čerpat dotace). Kapitálové výdaje do dalších let jsou návrhem pro další zastupitele – kromě již zmiňovaných akcí se jedná o úpravy veřejných prostranství (zeleň s případným využitím dotací). Do roku 2014 navrhuje paní starostka doplnit postupný výkup pozemků na veřejná prostranství v lokalitě Západ, v příštím roce by mělo proběhnout jednání s majiteli pozemků, aby mohlo být provedeno zasíťování budoucích stavebních parcel a obec se mohla rozrůstat (v rozsahu dle regulačního plánu).

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo vyvěšení výhledu hospodaření obce na roky 2014 – 2017.

8) Finanční příspěvek na mikulášskou besídku v Labětíně

Předsedající seznámila přítomné s žádostí Sdružení žen Labětína o finanční příspěvek na mikulášskou nadílku. Jedná se o akci s rozpočtem 10 000,- Kč (divadelní představení, dárkové balíčky, diskotéka, kostýmy). Žádáno je 3 000,- Kč.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo poskytnutí finančního příspěvku ve výši 3 000 Kč na mikulášskou besídku v Labětíně.

9) Smlouva o poskytnutí neinvestiční dotace v požární ochraně na výdej jednotky dobrovolných hasičů

Předsedající informovala přítomné o obdržení účelové neinvestiční dotace od Pardubického kraje na výdaje SDH v roce 2013. Částku je nutné vyčerpat do konce kalendářního roku. Je možné do ní zahrnout vybavení, na které nebyla obci schválena dotace.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo smlouvu o poskytnutí účelové neinvestiční dotace v požární ochraně na výdaje JSDH obce pro rok 2013 – ostatní části dotace – ŘÍJEN 2013 ve výši 99 000 Kč.

10) Diskuse, různé

Předsedající zve všechny přítomné na 30. 11. na rozsvěcení vánočního stromu, které bude začínat proslovem u vybudovaného nového chodníku a následným průvodem. Děti převlečené za Mikuláše, čerta nebo anděla budou odměněny drobným dárkem.

Paní starostka informovala o provedení zkoušky zhutnění podkladu chodníku a vjezdů, které je velmi kvalitní. V příštím roce se počítá s osázením pásu mezi chodníkem a silnicí tavolníky, které napomůže odvodnění.

Paní starostka informovala o čištění kanalizace v příštím týdnu podle předchozího rozhodnutí zastupitelstva, tj. od přechrávacích jímek podél hlavní komunikace až ke křížení s ulicí Budovatelů. Řešením zápachu by mohlo být použití sifonů, zhotovitelská firma provede nacenění, obec ještě zkusí provést poptávku u jiných firem, aby cena byla co nejmenší. Čistit se bude také ucpaná kanalizace v ulici Družstevní, kde vede i po soukromých pozemcích.

Paní starostka informovala o domluvě oprav výmolů na hlavní ulici v Labětíně a točny u OÚ.

Paní starostka se obrátila na pana Zemánka s žádostí o informování rodičů žáků školy o nevhodném chování dětí na autobusové zastávce (hluknost, nepořádek, ničení autobusové zastávky). V budoucnu počítá s kontaktováním rodičů přistižených dětí a řešením přestupků oficiální cestou. Počítá se také s osvětlením zastávky, aby byla lépe kontrolovatelná ve večerních hodinách, kdy v ní pobývá i starší mládež.

Pan Tuček nadnesl připomínku občanů na řešení vjezdu do ulice Lesnické z ulice 1. máje (u Jitřenky), kde těžká zásobovací vozidla přejíždějí chodník a ničí jej. Paní starostka odpověděla, že v průběhu oprav dojde ke zkrácení chodníku tak, aby poloměr zatažení do ul. Lesnická z ulice 1. máje byl zvětšen tak, aby přejezd chodníku automobily byl eliminován. Postupně se počítá i s opravami na jiných místech podle stupně poškození.

Pan Tuček připomněl rozhodnutí zastupitelstva poskytnout na urovnání plochy před hasičskou zbrojnicí v Labětíně šterkodrtě. Pan místostarosta domluví přivezení materiálu s panem Bartákem a vzájemnou komunikaci pana Bartáka s panem D.

Paní P. se dotázala na možnost nainstalování veřejného osvětlení v ulici Lesnická.

Paní starostka odpověděla, že v současné době se počítá se žádostí na dotaci budování veřejného osvětlení a do doby rozhodnutí by bylo neekonomické nově osvětlení instalovat.

Paní F. požádala o opravu nefungujícího osvětlení v ulici Račanská. Pan místostarosta opravu přislíbil.

Paní F. požádala o řešení zprůchodnění pěšiny podél struhy z rybníka v Labětíně do Tišiny, kde je množství odpadového dřeva, náletů a kopřiv. Situace je pozůstatkem po odbahňování a vyřezávání dřevin v minulém období. Pan místostarosta, pan Zemánek za výbor životního prostředí a pan D. se sejdou v neděli k prozkoumání a rozhodnutí o řešení úpravy lokality.

Pan K. upozornil na nedostatečnou péči o ovce u nemovitosti čp. 76. Paní starostka požádala, aby byla případně podána písemná stížnost, kterou ona postoupí příslušným úřadům.

Paní P. upozornila na problematiku aut parkujících na chodnících.

Paní starostka odpověděla, že bohužel přetrvává problém s neprůjezdností silnic. Mohlo by dojít k problémům při zásahu záchranných složek (hasičů, záchranné služby). V současné době probíhá občasné měření rychlosti v obci ze strany Policie ČR a ti mají také možnost pokutovat majitele aut stojících na chodníku či bránících svým parkováním průjezdu ulic (minimální šířka průjezdu je 3 m). Ze strany obce byli na chybné parkování dotyční občané upozorněni úředně doručenou zásilkou.

Paní Blažková (pořádkový výbor) poznamenala, že s dotyčnými hovořila mnohokrát i osobně, přesto k přestupkům nadále dochází.

Zápis z veřejného zasedání OZ č. 10/2013 ze dne 9. 12. 2013

1) Prodej pozemku p.č. 222 pod stavbou čp. 229 v Řečanech n.L.

Předsedající připomněla, že zastupitelstvo rozhodlo na předchozí schůzi vyvěsit záměr o prodeji pozemku pod čp. 222 Jiráskova ulice, jedná se o bytovku patřící bytovému družstvu. Zájemce o koupi pozemku je pouze toto bytové družstvo, a to za podmínek, které byly stanoveny – tedy 158 Kč/m², tzn. 29 072 Kč (dle znaleckého posudku).

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo prodej pozemku p.č. 222 pod bytovým domem č.p. 229 v k.ú. Řečany nad Labem o výměře 184 m² za cenu 158 Kč/m², tj. 29 072 Kč Bytovému družstvu "Jiráskova ul.", Řečany nad Labem.

2) Pronájem části pozemku p.č. 258 a 257/5 v k.ú. Řečany nad Labem

Předsedající připomněla, že na předchozím jednání zastupitelstva bylo odsouhlaseno vyvěšení záměru pronájmu těchto parcel, celkově za 1 290 Kč za rok na dobu pěti let s prolongací na dalších pět let. Jako zájemce se přihlásil pouze pan B.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo pronájem 153 m² pozemku p.č. 257/5 a 105 m² pozemku p.č. 258, vše v k.ú. Řečany nad Labem za cenu nájmu 5 Kč/m²/rok, tj. v celkové výši 1290 Kč/rok na dobu 5 let s prolongací na dalších 5 let při vzájemné dohodě obou smluvních stran panu B., Řečany n. L..

3) Výhled hospodaření obce na roky 2014 - 2017

Předsedající uvedla, že všichni zastupitelé byli předem seznámeni s rozpočtovým výhledem, který je vyvěšen i na www stránkách obce, předjednáán byl na předchozím veřejném zasedání, finanční výbor jej projednal 21. 11. Jedná se o rozpočtové roky 2014 až 2017. V roce 2014 plánujeme

kapitálové výdaje: dopracování územního plánu, výstavbu komunikací v Labětíně, nákup služebního automobilu (stávající felicie je v dezolátním stavu, je třeba koupit vůz, který by mohl převážet např. na opravy sekačku), projektová příprava na veřejné osvětlení, projektová příprava výstavby komunikací v Řečanech n. L. (projektantu k nacenění byly zadány 3 komunikace, začátkem příštího roku bude zastupitelstvo schvalovat, na kterou z nich bude vypracována projektová dokumentace), projektová příprava zateplení tělocvičny a kulturní budovy v Labětíně (ke kulturní místnosti měl připomínky finanční výbor, úspory zde nebudou velké. Paní starostka vysvětlila, že zateplení bude souviset s poskytnutou dotací. Spolufinancování bude známé až v příštím roce a podle % finanční spoluúčasti a úspory bude zastupitelstvo rozhodovat, zda záměr zateplit budovu v Labětíně uskuteční, či nikoliv.), projektová příprava domu čp. 44 (v záměru dům pro seniory), v roce 2015 realizace veřejného osvětlení, realizace protipovodňových opatření, zateplení tělocvičny a kulturní místnosti v Labětíně (pokud bude schváleno zastupitelstvem a pokud bude obdržena dotace), oprava Obecního domu (nejspíše na etapy), další komunikace, rekonstrukce domu pro seniory (v případě dotace), úprava veřejného prostranství (k dotazu finančního výboru na navýšení rozpočtu na příští rok na veřejnou zeleň – nový chodník do Labětína musí být kvůli odvodnění osázen travníky, v záměru je zakoupit přídavná zařízení na nový čistící stroj, zahrnuty zde jsou i platy technických zaměstnanců) Paní Šandová namítla, že ulice v Řečanech n. L. jsou v lepším stavu a přednost by měl mít Labětín, aktuálně ulice K Labi. Pan Tuček odpověděl, že stavební výbor je pro střídání budování komunikací v obou obcích, a upozornil na nesporné vyrovnaní investičních nákladů vynaložených na výstavbu komunikací. Dále upozornil na koordinaci výstavby s provozovateli inženýrských sítí, aby se zamezilo v dlouhodobějším výhledu k zásahu do zhotoveného díla. V Řečanech by se opravovaly jen ulice, které jsou ještě v horším stavu než v Labětíně (Za Kostelem, Do Kouta, Na Kopečku), jsou nebezpečné. Paní starostka doplnila, že o výběru komunikace bude rozhodovat zastupitelstvo na lednovém či únorovém zastupitelstvu a taktéž souhlasí s názorem p. Tučka, jmenované komunikace v Řečanech nejsou zpevněny vůbec, a to ani kamenivem. Jezdí se tam vyložené jen po hlíně. Dochází k zanášení kanalizačního řádu a vynaložené náklady na její čištění se tak mívají účinkem. Další podrobnosti o výhledu hospodaření jsou přílohou tohoto zápisu.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. výhled hospodaření obce na roky 2014 – 2017 schválilo.

4) Rozpočet obce pro rok 2014

Zastupitelé předem obdrželi důvodovou zprávu s podrobným popisem jednotlivých položek. Z jednání finančního výboru vyplynuly dotazy, na které chce paní starostka odpovědět. Připomínka FV: Zvýšení výdajů na komunální odpad, tříděním se má ušetřit. Odpověď: Zpětný odběr odpadů (plasty, sklo, papír) má zvyšující se tendenci, o tom budou občané informováni ve zpravodaji. Naši občané velmi zodpovědně třídí a tím přinášejí do rozpočtu zpět peníze. Proto paní starostka navrhuje v příštím roce poplatků za komunální odpad nezvyšovat, i když se od 1. ledna zvyšuje cena skládkování odpadu. Dále je v plánu pořádat častěji sběrné dny, díky kterým mají občané možnost odpadky řádně uskladnit a nedochází tak ke znečišťování obce.

Připomínka FV ke zvýšení nákladů na veřejnou zeleň. Odpověď: již bylo vysvětleno v rámci předchozího bodu. Navíc přibudou náklady na malý traktor, který se využívá celoročně (sekání, posyp v zimě). Traktůrek je ve špatném stavu a rozpočet počítá s částkou na opravu či pořízení nového, to bude posouzeno na základě finanční výhodnosti. Dotaz FV, zda je nutná projektová dokumentace na nebytové prostory v Labětíně. Odpověď: Bylo projednáno v předchozím bodu (uvidí se až v případě možných dotací a výše spoluúčasti obce). Připomínka FV k plánování projektové dokumentace k domu čp. 44, když není znám záměr a financování výstavby. Odpověď: Na zastupitelstvu byl schválen nákup budovy. Zároveň bylo v zápise uvedeno, že by měla nemovitost sloužit v budoucnu pro seniory. Takto to bylo předloženo občanům obce v anketě, ze které vyplynulo budovu s tímto záměrem zakoupit. V polovině roku 2014 bychom měli vědět podobu dotačního titulu. Na ten bude vytvořena projektová dokumentace, aby vyhovovala. Před zahájením projektové dokumentace a výběru projektanta bude zastupitelstvo seznámeno s pravidly dotačního titulu a bude samostatně toto určení a způsob výstavby schvalovat. Připomínka FV k opravě přístřešku na popelnice a plotu u MŠ. Odpověď: Paní starostka, pan místostarosta i pan Tuček potvrdili, že přístřešek na popelnice u bytu MŠ je ve stavu, kdy hrozí i zranění dětem, které se v jeho blízkosti pohybují. Paní starostka potvrdila, že stávající přístřešek bude zbourán, neboť již k tomuto účelu není využíván a bude nově vybudován pouze plot. Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo rozpočet obce pro rok 2014 o celkových příjmech 15 036,50 tis. Kč, celkových výdajích 14 554,50 tis. Kč a financování 482 tis. Kč.

5) Smlouva o poskytnutí účelové neinvestiční dotace v PO na výdaje jednotky SDH

Zastupitelstvo se konalo o týden dříve, než bylo plánováno, protože smlouva musí být 13. 12. zpět na KÚ. Týká se výjezdů JSDH do října. Smlouva je na 3578 Kč.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo smlouvu o poskytnutí účelové neinvestiční dotace v požární ochraně na výdaje JSDH obce pro rok 2013 – ostatní části dotace ve výši 3 578 Kč.

6) Poplatky místní knihovny pro rok 2014

Předsedající informovala zastupitele o výrazné změně ceníku poplatků v místní knihovně, který je vytvořen na základě podobně sestavených poplatků v okolních knihovnách. Změny byly provedeny na popud Krajské knihovny Pardubice, výtěžek z nich je určen na knižní fond. Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo ceník poplatků místní knihovny pro rok 2014.

7) Vyvěšení záměru pronajmout zahradnictví

Zastupitelé se již dříve usnesli na výpovědi dosavadnímu nájemci z důvodů neplacení dluhů. Nájem končí 31. 3. 2014. Celková pronajatá plocha byla 3 086 m². Z toho jeden skleník a část prostoru má pronajaté pan K. ze Břehů. Ostatní skleníky jsou v dezolátním stavu. Nově k pronajmutí se bude nabízet pozemek p. č. 83/3 o výměře 1024 m², pozemek p. č. 82/2 o výměře 1 260 m² a budova s kotelnou o výměře 67 m², skleník na stavební parcele č. 380 o výměře 549 m² skleník a hospodářská budova na stavební parcele 388 o výměře 186 m² a vrtaná studna ve skleníku. Celkové nájemné činilo 10 304 Kč. Zastupitelé se shodli, že cena

pronájmu je příliš nízká. Paní starostka navrhuje uskutečnit výběrové řízení obálkovou metodou. Rozhodovalo by se až na březnovém zastupitelstvu, do 28. 2. by měli možnost jednotlivci i firmy podávat nabídky, včetně případného zhodnocení. Podmínkou by byl pronájem jako celek, na dobu neurčitou, s tříměsíční výpovědní lhůtou. Záměr pronájmu musí odpovídat územnímu plánu, tedy pěstební činnosti. Minimální cena pronájmu – 20 000 Kč.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo vyvěšení záměru pronajmout zahradnictví o celkové výměře 3086 m² obálkovou metodou za minimálně vyhlášenou cenu 20.000 Kč/rok na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou.

8) Zadání územního plánu

Předsedající informovala přítomné, že zadání je zveřejněno k připomínkám, projednávají jej dotčené orgány (hygienická správa, silnice, KÚ), tyto instituce měly možnost se k plánu vyjádřit do 6. 12. Navržené změny bude obec muset zpracovat do návrhu, který posléze bude zastupitelstvo schvalovat. Do 13. ledna musíme požádat o dotaci na Městský úřad Přelouč. Další etapy zpracování územního plánu budou trvat celý příští rok.

9) Smlouva se SOP, a.s.

Předsedající seznámila přítomné s návrhem nové smlouvy se SOP, a. s. Navýšení jednotlivých cen za služby je přibližně 2%. Navýšení činí o 6 Kč více na 1 obyvatele, základní poplatek na uložení zůstává stejný, uložení komunálního odpadu se zvyšuje o 14 Kč/t, základní cena za uložení bioodpadu se zvyšuje o 6 Kč/t, základní sazba poplatku na bioodpad je 0 Kč, pronájem popelnice zůstává na stejné ceně, svoz nádob je zdražen o 42 Kč za 1 nádobu, sběr a svoz vytríděných odpadů (papír, plasty, tetrapak obaly) – cena zůstává, mimořádný svoz papíru, prodej pytlů – cena zůstává stejná.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo dodatek č. 1/2014 ke smlouvě č. 72/02 o odvozu odpadu s firmou SOP a.s.

10) Modul do aplikace G-Obec

Předsedající informovala, že aplikaci již obec používá a je velkým přínosem. Nový modul slouží k pasportizaci. Obec je povinna mít pasport veřejného osvětlení, komunikací, majetku obce. V programu je možno vyznačit místa zájmu (např. veterinární lékař, OÚ, sportoviště, park, pneuservis, kostel, restaurace), vše bude k nahlédnutí veřejnosti. Program se týká i městského mobiliáře – autobusové zastávky, vhodná parkoviště, lavičky, dále dopravní značení. K zaměření postačí mobilní aplikace, která je zdarma. Sloužit může i k registraci osvětlení a jejich poruch. Zaměřeny budou i kontejnery, koše atd. Týká se i vodohospodářství a kanalizace (hydranty, vodojemy, vpusti, čistička), dále zeleň (např. památné stromy). Jednorázová částka je 7 000 Kč. Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schválilo zakoupení doplňkového modulu do aplikace G-Obec – pasportizace za cenu 7000 Kč + DPH.

12) Diskuse, různé

Paní starostka připomněla, že někteří zastupitelé dostali k podpisu zajištění inventarizace, komise jsou ve stejném složení jako vloni. Je potřeba si vyzvednout u paní účetní do 18. 12. účetní seznamy. K 31. 12. provést inventuru, domluvit se na zpřístupnění OÚ, případně dalších objektů.

Paní starostka tlumočí vyjádření Společnosti přátel Základní školy a mateřské školy Řečany nad Labem, že už nebude tato organizace pořádat dětský karneval. Nabízí se tedy možnost pořádat jej pro jiné spolky organizované v obci. Paní starostka požádá předsedu kulturního výboru, aby o této skutečnosti informoval ostatní spolky.

Paní starostka seznámila přítomné se závěrem o statickém posouzení mostku v Labětíně. Protokol předává stavebnímu výboru, který by měl podat návrh na opatření na některém z příštích zasedání zastupitelstva.

Pan Horálek tlumočil dotaz občanů Labětína, zda by místo plánovaných zelených pásů podél nově budovaných ulic nemohl být rozšířen asfaltový povrch, aby komunikace byla širší. Paní starostka a pan Tuček se vyjádřili, že plánované pásy musí být zachovány, aby byly komunikace schváleny. Musí být dodržena přesná šířka komunikací, v určitých místech se buduje také žlab na odvodnění, k odvodnění slouží i zelený pás, který také nebude všude stejně široký a ulice musí zachovávat svou šířku, ale i výšku kvůli vjezdům. Také je stanovena minimální vzdálenost komunikace od hranice stavebního pozemku. Součástí stavby jsou obrubníky, které se podařilo dohodnout nižší, než bylo původně požadováno. Stanovisko Policie ČR Pardubice bylo takové, že zde bude značka obytné zóny a v tu chvíli se v ulici nebude smět parkovat vůbec a po 30 m budou instalovány retardéry. S odborem dopravy v Přelouči, který vydává stavební povolení, bylo domluveno, že šířka komunikací bude taková, že se zde bude smět parkovat a na místo zóny bydlení a retardérů bude snížena maximální rychlost na 30 km/h. Snažili jsme se co nejvíce vyhovět pohodlí obyvatelů v této lokalitě při dodržení zákonných norem. Projektová dokumentace je již předána ke stavebnímu povolení, aby se mohlo uskutečnit v první čtvrtině roku výběrové řízení na zhotovitele stavby.

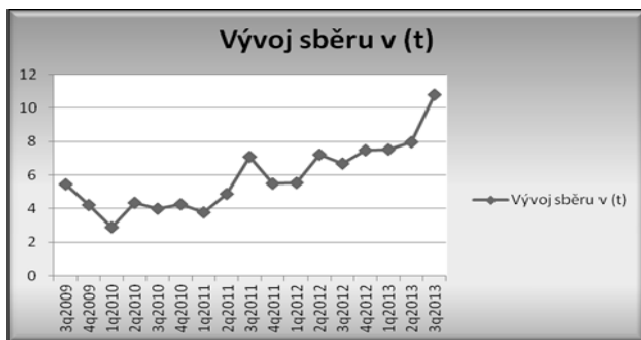
Sběr odpadů v naší obci a změna sběru papíru v ZŠ

Vážení občané,

je tu konec roku a my jsme se rozhodli pro Vás připravit přehled, jaká je výtěžnost odpadů sebraných prostřednictvím veřejné sběrné sítě v naší obci, ať je to sběr do kontejnerů, pytlový sběr nebo sběr organizovaný v podobě sběrných dvorů.

V naší obci sbíráme ve sběrných nádobách papír, plasty a nápojový karton, čiré sklo a směsné sklo. Zároveň máte možnost pytlového sběru plastů a nápojového kartonu. Pytel pro tento druh sběru vám doručíme až do domu a opět si ho u vás vyzvedneme a vyměníme za nový. Tato služba měla sloužit především starším občanům, ale stala se tak oblíbenou, že ji využívají domácnosti různých věkových kategorií. Jak je vidět na grafu níže, daří se vám sběr stále zlepšovat a výtěžnost zpětného odkupu je čím dál větší. Jsme velice rádi, že dbáte na čistotu v obci a na další využití těchto surovin, čímž pomáháte šetřit životní prostředí. Ze strany obce se budeme snažit i přes zvýšení poplatku ukládání na skládku v příštím roce poplatky pro naše občany nezvyšovat.

Abychom plně využili bonusů, které můžeme dostávat od autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., došlo k dohodě mezi Obcí Řečany n. L., Základní školou a mateřskou školou Řečany n. L. a Společností přátel základní školy a mateřské školy Řečany n. L., v podobě změny způsobu evidování a výběru sběru papíru. Sběr papíru již několik let pořádá škola nejen pro své žáky, ale i pro občany. Dosud putovaly příjmy z tohoto sběru do organizace Společnosti přátel základní školy a mateřské školy Řečany n. L., která z nich přispívala např. dětem v MŠ na plavání, žákům ZŠ na školy v přírodě a také na učebnice. Obec má možnost, pokud sběr provede její příspěvková organizace, tedy zde přímo škola, dostat prostřednictvím společnosti EKO-KOM, a.s. ještě další bonus za sebraný papír. Tento bonus bychom v plné výši z obce předávali základní škole a ta by i nadále přispívala na zmíněné aktivity. Vedení ZŠ bude naslouchat názorům SPZŠ, předkládat jim informace o využití prostředků a zveřejňovat toto využití. Stejným tipem sběru tedy získáme další finanční prostředky pro naše děti a žáky.

Ing. Matoušková Michaela, starostka obce

Rozsvícení vánočního stromu

Tak, jako v předchozích dvou letech, se i letos na první adventní sobotu 30. listopadu konalo v parku u místního kostela **rozsvícení vánočního stromu**, které se již stává v naší obci tradicí.

Novinkou letošního roku byl průvod čertů, andělů a Mikulášů, který vyšel po úplně novém chodníku a který nejen že spojuje obě naše obce, ale zároveň nabízí bezpečnější průchod křižovatkou pod nadezdem. Po úvodním slovu paní starostky a pana místostarosty se průvod masek vydal od Labětína přes Řečany ke kostelu, kde už byly připraveny stánky s občerstvením, Andělská pošta, živý betlém se spoustou zvířátek, adventní dekorace atd. Nutno říci, že vše nám málem pokazil déšť, který padal během celého průvodu, ale masky čertů a andělů se i přes nepříznivé počasí průběžně připojovaly a v parku se to nakonec čertíky jen hemžilo. Všichni namaskovaní vystoupili až na pódium, kde byli odměněni dárkem, a program mohl odstartovat.

Na úvod paní starostka s panem místostarostou přivítali přítomné a popřáli krásný adventní čas. Hned po nich vystoupily děti z mateřské školy, které měly na letošním rozsvícení premiéru a jejichž účinkování bylo velice roztomilé. Následovalo vystoupení pěveckého sboru Myšáků, kteří tu nebyli poprvé a dobře pamatují každý ročník. Nejen přítomné děti, ale i dospělí pobavilo úsměvné vystoupení maňáskového divadla. Již podruhé zazpívali koledy členové evangelického sboru z Trnávky. Pak již dostal slovo Mikuláš spolu s andělem a čertem, kteří si s dětmi povídali o adventu, Vánocích, recitovaly se básničky a zpívaly vánoční koledy.

Po celou dobu byla pro děti k dispozici vánočka a čaj. Dospělí si mohli zakoupit teplou medovinu, u fotbalistů se zahřát svařákem nebo grilovanou klobásou. Hasiči speciálně pro tento večer připravili domácí jitrnice, krupáky a zabíjačkovou polévku. Večer byl zakončen krásným ohňostrojem.

I letošní Rozsvícení se nám navzdory malému dešti vydařilo, účast byla velká. Medovina tekla proudem, vypilo se téměř 100 litrů svařáku, prodalo cca 650 ks jitrnic včetně krupáků a kotel tzv. prdelačky. Adventní čas mohl začít. Fotografie a krátká videa z dění si můžete prohlédnout na:

http://recanynadlabem.rajce.net/2013_16_Rozsviceni_vanocniho_stromu_30.11.2013.

Lenka Vaňková, OÚ

Milí občané,

máme za sebou v pořadí již třetí rozsvícení stromu. Letos byla opět velmi hojná účast a na naše rozsvícení se přijeli podívat i obyvatelé z okolních obcí a měst. Jsme velice rádi, že se tato nová tradice dostala do povědomí i za hranice našeho katastrálního území.

Počasí bylo velmi chladné a pofukovalo, akci nám to ale nezkazilo. I letos jste využili možnosti se zahřát a při poslechu vánočního představení ochutnat naše speciality.

Na podiu jsme mohli poprvé uvítat naše nejmenší, děti z mateřské školky v Řečanech. Svými pekelnými růžky a hezky zazpívanými písničkami nám ukázali, že i ve školce se rádi připravují na Vánoce. Dětičky vystřídal sbor „Myšáci“ ze základní školy a při jejich vystoupení a písničce o vánočním stromu se nám rozsvítil i ten náš, obecní. Po divadelním vystoupení nás na vánoční čas naladil nádhernými skladbami evangelický sbor z Trnávky, který nás poctil již svou druhou návštěvou. Všem vystupujícím mnohokrát děkujeme za krásný zážitek a navození té správné předvánoční atmosféry a těšíme se na další setkání s nimi.

Celá akce se díky všem přítomným zdařila a já bych touto cestou chtěla poděkovat všem zaměstnancům obecního úřadu, kteří se podíleli na přípravách adventního rozsvícení stromu. Děkuji našim fotbalistům z SK 1920 za přípravu občerstvení, řečanským hasičům za výrobu velice chutných jitrniček, krupáků a polévky, čertovi, Mikulášovi a andělu, které k nám poslala rodina Čapkových a Vančurových ze Řečan ☺. Děkujeme také paní Fliegrové a paní Kaplanové za pomoc ve stánku s teplým čajem a vánočkou.

Doufáme, že se vám líbil doprovodný program a dětem živý betlém. Jsme rádi, že na naše rozsvícení vánočního stromu přijali pozvání i další stánkaři, kteří tak vytvořili malý předvánoční jarmark.

Děkujeme vám všem za účast a přeje krásné vánoční svátky.

Ing. Michaela Matoušková, starostka obce

*Nový zápis do pamětní knihy**Diamantová svatba*

Dne 7. 12. 2013 nám bylo velkou ctí obnovit manželský slib
po 60 letech od uzavření manželství
mezi manželi
Františkem Forštem a Miloslavou Forštovou

Historicky prvním zápisem do nové pamětní knihy obce Řečany nad Labem se stalo obnovení manželského slibu manželů Forštových ze Řečan nad Labem po 60 letech od vzniku jejich manželství.

Život je občas stejně tvrdý jako diamant, ale zároveň plný báječných okamžiků, a proto vám do dalších společných let přejeme mnoho zdraví, štěstí, lásky, síly a radosti ze svých dětí a jejich potomků.

Obecní úřad Řečany nad Labem

Topné období

Vážení spoluobčané,

Žlutnoucí listy mávají v podzimním větru na rozloučenou odcházejícímu létu, ranní mlhy nás donutí navléci teplé kabáty a letmý pohled na teploměr vysvětlí, proč z komínů začínají stoupat proužky dýmu. Ti, kdo se včas nezásobili topivem, se tváří ustarané a pokoušejí se napravit, co přes léto nestačili. Nejsou však jediní, komu na čele přibudou vrásky. Protože je-li pro zahrádkáře a zemědělce dobrou žní červenec a srpen, pro motoristy představuje vrchol brněnská Velká cena, pak pro hasiče sezóna vrcholí právě v topném období.

Kdo z nás si při zatápění uvědomí, že jenom závady na topidlech, jejich nesprávné používání a manipulace s odpadem přispěly za jediný rok k celkovým škodám částkou přes 33 milionů korun, ten uzná, že starosti hasičů jsou plně opodstatněné. A to nemluvíme zatím o dalších příčinách, které úzce souvisí právě s topným obdobím.

Domníváme se, že právě na tomto místě je třeba připomenout nesmírný význam požární prevence a preventivně výchovné činnosti, protože za většinou neštěstí stojí zdánlivě nepatrné a zanedbatelné maličkosti, které by bylo při včasné prevenci možno snadno odstranit. Bohužel si nikdo z postižených neuvědomil, oč je lacinější obětovaná chvilka volného času proti statisícovým škodám a zmařeným životům.

Co všechno bychom měli před započatím topné sezóny zkontrolovat? Uvádíme jen hlavní body, protože k jednotlivým typům topidel se ještě vrátíme v dalších samostatných článcích. Začneme prohlídkou samotných kamen. Zkontrolujeme šamotování, uzávěry dvířek a stav kouřovodů. Pravidelnou prohlídku u tepelných spotřebičů na plyn ponecháme na odborníkovi. U elektrických spotřebičů prověříme přírodní šňůry, zásuvky i dimenzování pojistek proti případnému zkratu. U všech topidel budeme dbát na bezpečný odstup od zařízení místnosti, a pokud není možné jej dodržet, zabezpečíme alespoň kvalitní tepelnou izolaci.

Dále prohlédneme napojení na komínové těleso a majitelé rodinných domků se přesvědčí, zda odpovídá požárním předpisům, je-li omítnuto, zda v něm nejsou zazděny trámy a zda hořlavé látky jsou uloženy dostatečně daleko.

Pokud prohlídka neukáže závady, zbývá se jen seznámit se správným postupem obsluhy, který je nutné při obsluze vždy dodržovat. Tím jsme udělali vše, co bylo v našich možnostech a bylo třeba udělat ke snížení nebezpečí vzniku požáru.

Topíme tuhými palivy

Krátký pohled do statistiky nám prozradí, jak velký podíl na požárech v domácnosti mají topidla. Přestože jsme se naučili využívat moderních zdrojů tepla, ať už plynových nebo elektrických, jsou klasická kamna na uhlí stále ještě rozšířena. A i když snad každý z nás je umí obsluhovat, položíme si otázku, zda s nimi zacházíme tak, aby se nestala nebezpečím pro majetek a lidské životy. Vždyť je používají zejména naši starší spoluobčané, kteří jsou v případě

požáru proti ohni téměř bezmocní. Navíc jednoduchost a technická náročnost kamen na tuhá paliva přímo svádí k podcenění kontroly jejich stavu. A tak věnujeme čas třeba svému vozu či složitým hračkám svých dětí, zatímco návodu k obsluze a informační tabulce na topidle málokdy. O občasně péči o stav a provoz ani nemluvě. Závada se pak projeví, až při začátku topné sezóny, kdy už je na opravy pozdě. Spoléháme tedy na štěstí, které ovšem může navštívit už jenom ohořelé trosky.

Připomněli jsme si význam dobrého technického stavu kamen, kouřovodů a komínů, vyjmenujeme si i některé další zásady pro jejich provoz. Častou příčinou požáru bývá nesprávné umístění nábytku u kamen. Jinak řečeno, přivoláme červeného kohouta všude tam, kde kamna těsně obklopíme nábytkem, textiliemi, snadno hořlavými předměty nebo přímou zásobou uhlí či dřeva. Málokdo se bude učit nazpaměť závazné vzdálenosti pro rozmístění nábytku s ohledem na požární bezpečnost, respektujeme však již při zařizování bytu zdravý rozum. Přechíst si nezbytné údaje je proti případným následkům maličkost. Pozvánkou pro požár mohou být i oděvy, které se nad kamny suší a spadnou na rozžhavený kov nebo se vznítí od sálavého tepla. Ke statisícové škodě pak stačí, aby v kritické době nebyl nikdo na blízku.

Uvedené zásady platí v určité míře i pro ostatní typy topidel. Výsadou kamen na tuhá paliva jsou žhavé uhlíky a popel, které mohou být příčinou požáru tehdy, není-li pod topidlem nehořlavá podložka, přesahující dostatečně jeho rozměr.

Nakonec několik slov o uskladnění uhlí. Je-li naskladněno ve vysoké vrstvě nebo s velkým množstvím prachu, dochází k jeho samovznícení. Při nedokonalém hoření navíc vzniká oxid uhelnatý, proto likvidace takového požáru bývá spojena s bezprostředním ohrožením zasahujících osob. Uhlí vždy skladujeme odděleně od ostatních paliv a zejména je nutné oddělit skladované dřevo. Uhlí neukládáme na podlahy, které jsou vysypány cihelnou drtí.

Připomeňme si ještě, že popel, zvláště žhavý, patří do kovových nádob a také, že ve sklepě s uhlím nám elektrická svítidla prokáže lepší službu než svíčka, jelikož je mnohem bezpečnější.

Nepodceňujme nebezpečí, spojená s topením v kamnech na tuhá paliva. Vždyť opatrností a dodržováním našich rad můžeme snadno přispět k tomu, aby se váš byt či domek nestal nakonec jen položkou smutné statistiky zmařených hodnot, zdraví a lidských životů.

Závěrem nezbývá než vám popřát, aby se vám žádná špatná příhoda nestala a díky vašim topidlům jste strávili jen příjemné chvíle pohody v teple.

*Ing. Michaela Matoušková, starostka obce
Roman Berka, osoba odborně způsobilá v požární ochraně*

Požáry podle příčiny v ČR v roce 2012

KOMÍNY

Příčina požárů	Počet	Přímá škoda v tis. Kč	Usmrceno	Zraněno
Nevhodná konstrukce	73	10 851,4	0	9
Zazděný trám v komíně	50	19 295,9	0	9
Spáry v komíně	33	14 231,0	0	16
Jiskry z komína, vznícení sazí	144	13 034,0	0	10
Komíny celkem	300	57 412,3	0	44

TOPIDLA

Příčina požárů	Počet	Přímá škoda v tis. Kč	Usmrceno	Zraněno
Technická závada	30	9 447,0	0	2
Špatný stav topidla, kouřovodu	50	2 377,0	1	2
Nesprávné umístění nebo instalace	33	19 753,5	0	9
Jiná závada topidla	144	1 765,0	0	0
Topidla celkem	142	33 342,5	1	13

Ceník poplatků místní knihovny v Řečanech nad Labem pro rok 2014

dospělí:	70,-
děti do 15 let, studenti se stud. průk., důchodci:	30,-
jednorázová výpůjčka:	20,-
zpozdné:	5,-/1 knížka po 7 dnech od uplynutí
výpůjč. lhůty	
při ztrátě čtenář. průkazu a vystavení nového:	10,-
1. upom.:	15,-
2. upom.:	45,-
3. upom.:	90,-
4. Pokud nebude čtenář reagovat na 3. upomínku, bude mu doporučeně zaslán dopis s žádostí o okamžité	
vrácení nebo nahrazení vypůjčených knih a časopisů. V dopise bude rovněž uvedeno, že pokud	
nevrátí	
výpůjčky, bude předvolán před pořádkovou komisí.	
5. Předvolání před pořádkovou komisí, která bude žádat okamžité vrácení nebo finanční	
nahrazení	
výpůjček.	
6. Placení všech upomínek, cena vypůjček a pokuta za ztracení každé jedné výpůjčky.	
ztráta K, zničení K:	cena knihy + 100,- nebo koupě nové knihy
poškoz. K:	podle rozsahu poškození 20,- až 100,- Kč,
Internet:	zdarma,
MVS:	podle nákladů na poštovné, pokud uskutečněno bez pošty tak zdarma

Schválilo zastupitelstvo dne 09.12.2013, usnesením č. 10/2013

**Obecní úřad a knihovna oznamují,
že od 23. prosince 2013 do 3. ledna 2014 bude zavřeno.**

**Srdečně zveme 24. prosince tj. na Štědrý den do místního kostela
od 20.30 hod. na vánoční bohoslužbu.**

Diakonie Broumov

občanské sdružení

středisko sociální pomoci Broumov, Úpice, Praha

Broumov 26.8.2013

11-09-2013

Vážení,

chceme Vám všem tímto upřímně poděkovat za mimořádný sběr použitého ošacení, hygienických a čistících prostředků a balené pitné vody na pomoc lidem, kteří byli postiženi letošními povodněmi.

Působením komerčních firem v této oblasti došlo k nedostatku sbírek ošacení pro potřebné, proto Vaše pomoc při uspořádání sbírek použitého ošacení znamená pro naši práci velký přínos a zároveň je pro nás ještě něčím navíc - výrazem pochopení a podpory práce pro všechny, kteří se bez pomoci druhých neobejdou.

Nosnou činností, která nám umožňuje plnit poslání Diakonie Broumov – pomoc potřebným, je práce s darovaným textilem. To se děje za podpory široké veřejnosti formou organizování a svozů humanitárních sbírek od občanů, obcí, církví, organizací. Tak získáváme nejen materiál pro bezprostřední poskytování materiální pomoci potřebným, ale i pracovní příležitosti pro klienty, kteří využívají našich ubytovacích služeb. Neméně důležitým aspektem je i ochrana životního prostředí, jelikož nepoužitelný materiál k humanitárním účelům třídíme k dalšímu průmyslovému zpracování. Tím chráníme životní prostředí, jelikož by tento materiál skončil v komunálním odpadu či na skládkách.

Těšíme se na vzájemnou spolupráci a mnohokrát děkujeme.

S pozdravem
PhDr. Vítězslav Králík
ředitel

Název a adresa Občanského sdružení:

Diakonie Broumov
Husova 319
550 01 Broumov

Bankovní spojení:

KB a.s. Expositura Broumov č.ú. 38739-601/0100
Česká spořitelna Broumov č.ú. 1302698349/0800

Tel/fax:491/524 342 email: diakonie@diakoniebroumov.org www.diakoniebroumov.org

Registrace u MV ČR čne 15.9.1993 ps.d.č. V8/1-21841/93 r. IČO: 49289977 DIČ: 244 49289977

20 let s Vámi pomáháme potřebným

Diakonie Broumov

občanské sdružení

středisko sociální pomoci Broumov, Úpice, Praha

31.07.2013

Broumov 29.7.2013

Vážená paní starostko,
Vážený pane starosto,

chceme Vám a Vaším občanům tímto upřímně poděkovat za zorganizování sběru použitého ošacení ve Vašem městě.

Působením komerčních firem v této oblasti došlo k nedostatku sbírek ošacení pro potřebné, proto Vaše pomoc při uspořádání sbírek použitého ošacení znamená pro naši práci velký přínos a zároveň je pro nás ještě něčím navíc - výrazem pochopení a podpory práce pro všechny, kteří se bez pomoci druhých neobejdou.

Nosnou činností, která nám umožňuje plnit poslání Diakonie Broumov - pomoc potřebným, je práce s darovaným textilem. To se děje za podpory široké veřejnosti formou organizování a svozů humanitárních sbírek od občanů, obcí, církví, organizací. Tak získáváme nejen materiál pro bezprostřední poskytování materiální pomoci potřebným, ale i pracovní příležitosti pro klienty, kteří využívají našich ubytovacích služeb. Neméně důležitým aspektem je i ochrana životního prostředí, jelikož nepoužitelný materiál k humanitárním účelům třídíme k dalšímu průmyslovému zpracování. Tím chráníme životní prostředí, jelikož by tento materiál skončil v komunálním odpadu či na skládkách.

Těšíme se na vzájemnou spolupráci.

S pozdravem
PhDr. Vítězslav Králík
ředitel

V rámci 20. výročí naší činnosti si Vás dovoluujeme pozvat na exkurzi v rámci akce „MĚSÍC OTEVŘENÝCH DVEŘÍ“, která se uskuteční v září 2013.

Název a adresa Občanského sdružení:

Diakonie Broumov
Husova 319
559 01 Broumov

Bankovní spojení:

KB a.s. Expositura Broumov č.ú. 38739-601/0190
Česká spořitelna Broumov č.ú.1302698349/0800

Tel/fax:491/524 342 e-mail: diakonie@diakoniebroumov.org www.diakoniebroumov.org

Registace v MV ČR dne 15.9.1993 -pod č.j. VS/1-21844/01-z IČO: 40280977 DIČ: 244-40280977

Bezpečnost silničního provozu

Vážení cyklisté a chodci,

protože se v poslední době stává hodně dopravních nehod a jejich důvodem je velmi špatná viditelnost na komunikacích, rozhodli jsme se pro vás připravit článek o bezpečnosti a správné výbavě cyklistů a chodců. Vaše životy jsou pro vás i nás dozajista velmi důležité a rádi bychom se s vámi setkávali i nadále, věnujte proto prosím chvilku níže uvedeným řádkům a dbejte na svou bezpečnost.

Tři rady pro zvýšení viditelnosti

1) používejte reflexní a fluorescenční materiály a kombinujte je, abyste byli dobře vidět za světla i za tmy

2) reflexní předměty umístěte nejlépe ke konci rukávů, blízko ke kolenům a do úrovně pasu (cyklisté také na přilbu a kolo)

3) dětem pořídte oblečení, školní brašny a doplňky opatřené reflexními a fluorescenčními bezpečnostními prvky

Reflexní a fluorescenční předměty nejsou drahé. Nejrozumnější přívěsky, nášivky, nažehlovačky, samolepky, pásky na ruku apod. pořídíte například v galanteriích nebo v obchodech s jízdními koly za rozumné ceny.

Bezpečnostní vesta kombinující žlutou fluorescenční barvu s reflexními pruhy výrazně zvyšuje viditelnost za světla i za tmy.

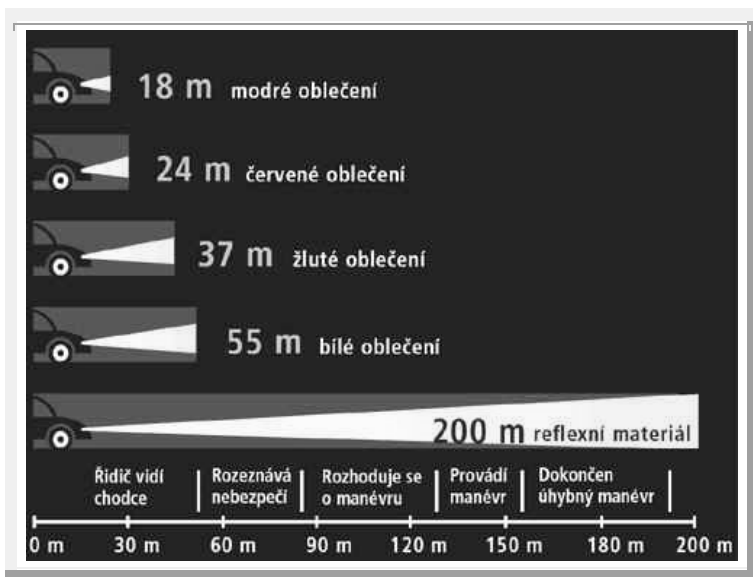
Každý den dochází na silnicích k vážným dopravním nehodám. Jejich oběťmi bývají často chodci. Příčinou mnoha tragických nehod je nedostatečná viditelnost. Auta i cyklisté mají povinnost za snížené viditelnosti svítit, chodci takovou povinnost a ani možnost nemají, přitom jsou v silničním provozu ti nejzranitelnější.

„**Vidět a být viděn**“ je základní pravidlo bezpečnosti na silnicích. Za snížené viditelnosti platí dvojnásob. Řidiči, kteří zranili chodce, se shodují na tom, že ho neviděli vůbec nebo příliš pozdě.

Viditelnost lze zvýšit i vhodnou barvou oblečení a doplňky z fluorescenčních materiálů, které zvyšují světelný kontrast vůči pozadí a prodlužují tak vzdálenost, na jakou může řidič chodce nebo cyklistu zaznamenat.

Fluorescenční materiály – zvyšují viditelnost za denního světla a za soumraku, ve tmě však svou funkci ztrácejí. Nejčastěji používanými barvami jsou jasné žlutá, zelená a oranžová.

Reflexní materiály – odrážejí světlo v úzkém kuželu zpět ke zdroji, a to až na vzdálenost kolem 200 metrů. Výrazně zvyšují viditelnost za tmy a za snížené viditelnosti.

Reflexní materiál je v noci vidět na 3x větší vzdálenost než bílé oblečení a více než na 10x větší vzdálenost než oblečení modré. Při rychlosti 75km/h potřebuje řidič nejméně 31 metrů (1,5 sekundy) na to, aby si uvědomil nebezpečí a odpovídajícím způsobem zareagoval.

Cyklisté

Bezpečnostní prvky na jízdním kole jsou nezbytné pro zaručení dobré viditelnosti. Povinné je vybavení přední bílou odrazkou, zadní červenou odrazkou a oranžovými odrazkami na pedálech a v paprscích kol (mohou být doplněny reflexními proužky na botách a oděvu). Za snížené viditelnosti musí být kolo vybaveno rovněž světlomatem svítícím bílým světlem vpředu a stálým nebo blikajícím červeným světlem vzadu. Pamatujte, reflexní doplňky v každém případě zvyšují bezpečnost cyklistů na silnicích.

Společným jmenovatelem většiny úrazů na jízdním kole je absence cyklistické přilby. Cyklistická přilba je dobrá prevence před nepříjemnou zkušeností z nehody na jízdním kole a chrání život i budoucnost svého nositele.

Doufáme, že těchto několik řádků vám alespoň trochu pomohlo zorientovat se v bezpečnosti chodců a cyklistů, a budeme rádi za každý život, který bude touto malou prevencí zachráněn.

Ing. Michaela Matoušková, starostka obce

Vítání občánek

V sobotu 12. října 2013 na řečanské posvícení se opět na obecním úřadu vítali noví občánci: Pavel Hruša, Sofie Holecová, Michal Němec, Aneta Hrdinová, Ondřej Horák, Sofie Halasová, Justýna Křivková, Adam Šín, Nikola Špirňáková, Tadeáš Lízálek, Petr Žampach, Nikola Matoušková, Hana Horálková a Michaela Marešová

Ani letos nechyběl kulturní program v podání „Myšáků“, pěveckého kroužku základní školy pod vedením učitelek Mgr. Michaely Novákové a Mgr. Kateřiny Vohralíkové. Za krásné vystoupení patří všem velké díky!

Lenka Vařkooá

*Pavel
Hruša*

*Michal
Němec*

*Sofie
Holecová*

*Aneta
Hrdinová*

*Ondřej
Horák*

*Sofie
Halasová*

*Adam
Šín*

*Justýna
Křivková*

*Nikola
Špiřáková*

*Tadeáš
Lízálek*

*Nikola
Matoušková*

*Michaela
Marešová*

*Hana
Horálková*

*Petr
Žampach*

Sokolský podzim

Z letních aktivit jsme plynule přešli k pravidelným cvičením. Cvičíme prakticky stejně jako v minulém roce - v pondělí a ve čtvrtek od 16 hodin zdravotní cvičení pro ženy, v pondělí a čtvrtek od 20 hodin moderní cvičení pro ženy, v pondělí od 17 hodin oddíl všestrannosti (Zálesák) pro děti, ve středu od 20 hodin oddíl všestrannosti (posilování a volejbal) pro dospělé. Oddíl volejbalu A/muži cvičí ve svých obvyklých časech.

Snažíme se udržet cvičení ve stejném rozsahu jako doposud, ale nakupujeme i nové pomůcky pro oživení a nové možnosti cvičení - velké gymbally a vibrační kmitající tyče na posilování

Hry malých zálesáků

Všestrannost – dospělí

Moderní cvičení pro ženy

V září se konal náš již tradiční turistický hromadný výlet, tentokrát do podzimních Broumovských stěn. Skupina čítala celkem 18 členů a tři psy. Počasí nám sice příliš nepřálo, ale i tak jsme si to užili. Jen na ukázkou pár podzimních pozdravů.

Broumovské stěny – Hlavňov

Broumovské stěny - Supí koš

7. prosince se již tradičně konal dopolední čertovský turnaj ve stolním tenise pro děti, dorost i dospělé. Odpoledne pak navázal volejbalový amatérský turnaj několika týmů ve volejbale.

Stolní tenis – výsledky:

Kategorie do 10 let

Zleva: I. Kalousková, A. Musílek, M. Vančurová

Kategorie do 10 let

T. Musílek, M. Skřivánek, T. Ruml

Dospělí

M. Musílek

J. Janák

M. Matys

Volejbal

Přihlášeno bylo šest družstev. Hrál se systémem každý s každým na dva sety do 15 bodů. Nejlépe si vedlo družstvo Jakulda z Řečan (úspěšní účastníci plážového volejbalu v Mělicích). Na druhém místě skončili Tygři z Řečan (Sokol), třetí družstvo žen ze Svítkova, na čtvrtém místě Černý kůň z Kladrub. Potom byla dvě družstva Sokola Pardubice.

Jakulda

Tygři

Účastníci volejbalového turnaje

Hodnocení od účastníků – turnaje se všem líbily jak po stránce sportovní, tak po stránce společenské.

Z dalších připravovaných aktivit můžeme uvést např.:

- **27. prosince 2013** se bude konat již **tradiční sváteční zimní turistický výlet, tentokrát na Choceňsko** (doprava tam a zpět vlakem), info - 721141679
- **21. února 2014** se bude konat **Valná hromada TJ Sokol Řečany nad Labem**
- **15. března 2014** se budou konat **tradiční sokolské šibřinky** v hostinci U Kůrků v Labětíně od 20 hod.

Nakonec připojujeme poděkování všem aktivním členům TJ Sokol Řečany nad Labem za jejich nadšení a sportovní i společenskou aktivitu nejenom pro Sokol, ale i pro širokou veřejnost. Jim i všem občanům Řečan nad Labem přejeme krásné klidné vánoční svátky a do nového roku 2014 hodně životního elánu a energie.

Ing. Marta Vančurová, E. a I. Kalouskovi

Novinky z knihovny

Na začátku října proběhl Týden knihoven, kterého se zúčastnila i obecní knihovna. Knihovna byla proto otevřena i v úterý a děti ze zdejší družiny, které se přišly podívat, si prošly cestu knihovnou, na jejímž konci každého čekalo něco sladkého na zub, dále si děti malovaly kamínky, učily se obalovat knížky a vytvořily si na památku havrana z papíru a zrníček máku a prosa.

Dne 14. října se v řečanské knihovně konalo setkání s novými prvňáčky ze zdejší ZŠ. Slečna knihovnice se od dětí dozvěděla, jaká už znají písmenka, jaké znají knížky a kdo si s nimi doma čte. Děti se seznámily s chodem knihovny a společně se slečnou knihovnicí si vyprávěly pohádkové příběhy z vystavených knížek. Nakonec si mohly děti prohlédnout knížky, které je zaujaly. Prvňáčci už vědí například, že knížky se půjčují na měsíc, co znamená žluté, zelené nebo červené označení na dětských knížkách a vědí také, že aby si mohli půjčit knížku, potřebují k tomu čtenářský list.

V druhé polovině října se pořádala v knihovně beseda se žáky 5. třídy na téma Informace. Děti se dozvěděly rozdíl mezi slovníkem a encyklopedií, učily se vyhledávat v rejstříku i obsahu naučných knížek. Dozvěděly se, že vyhledávat informace na internetu, je sice nejrychlejší, ale ne úplně nejlepší. Také ve skupinkách vyhledávaly v knížkách nejzajímavější údaje na určité téma, které poté ostatním odprezentovaly. Nakonec si vyplnily kvíz o vzniku a použití encyklopedií, který si každý odnesl s sebou.

Dne 18. listopadu se pořádalo další setkání s dětmi z 1. třídy, v rámci kterého jim byly slavnostně v knihovně předány slabikáře. Děti si v knihovně vyrobili záložky do knížky, společně se slečnou knihovnicí si řekly, které z vystavených knížek začínají na písmenka, která už znají, a každému byl nakonec předán krásný nový slabikář.

Poslední týden v listopadu se přišli do knihovny podívat žáci ze 4. třídy. Se slečnou knihovnicí si společně povídali o tom, jaké znají místní pověsti, dozvěděly se, jaký je vlastně rozdíl mezi pověstí a pohádkou, jak se může pověst změnit, když si ji mezi sebou lidé vyprávějí. Děti si také zkusily sami zahrát místní pověst o zvonu, který měl být prodán za chrta.

Na podzim a na začátku prosince také proběhlo v rámci knihovny setkání s Klubem důchodců. Se slečnou knihovnicí si jeho členové povídali postupně o hradech a zámcích, mimo jiné o hradu Karlštejn, dále o historii naší obce a nakonec o blížících se Vánocích, o vánočních tradicích a v neposlední řadě také jak se slaví Vánoce v jiných zemích.

Na poslední předvánoční týden knihovna chystá setkání s dětmi 2. a 3. třídy, které si budou moci projít vánočně laděnou cestu za pokladem.

Všem čtenářům přejeme příjemné prožití svátků vánočních a hodně štěstí do nového roku.

*Mgr. Šandová Kateřina
obecní knihovna Řečany nad Labem*

Sdružení žen Labětína

V sychravém podzimu proběhlo z iniciativy místního Sdružení žen Labětína několik akcí. V sobotu 16. listopadu byl zorganizován autobusový zájezd do pražského divadla Studio Dva na představení Hello Dolly! Návštěva hlavního města s vánoční výzdobou a krásné divadelní představení v hlavní roli s Ivanou Chýlkovou a Josefem Cardou pozvedlo všem divákům náladu a naladilo účastníky zájezdu na předvánoční čas.

V neděli 24. listopadu se v prodejně v Labětíně konalo aranžování vánočních věnců pod vedením floristky Anny Mrštíkové. Účastníci si vytvořili každý podle své představy krásné dekorace do svých domovů.

V neděli 8. prosince proběhla v místním hostinci v Labětíně „Mikulášská nadílka“. Děti zhlédly napínavé loutkové divadelní představení o Kašpárkovi v pekle. Poté přišli Mikuláš s andělem a čerty, a výměnou za básničku dětem rozdávali mikulášskou nadílku. Následovala diskotéka, kdy si mohly děti zatancovat i s andělem.

Adventní zájezd do Krakova a Veličky se uskutečnil v sobotu 14. prosince. V Krakově jsme si prohlédli hrad Wawel, navštívili jsme zámek a historické centrum s adventními trhy. V podvečer jsme odjeli do Veličky, kde nás čekala velmi zajímavá prohlídka solných dolů. Příjemně unaveni ze zdolání trasy dlouhé téměř pět km v podzemí jsme se vraceli domů.

Všem spoluobčanům přejeme klidné a spokojené prožití vánočních svátků a vše nejlepší do nového roku.

Anna Šandová

Tříkrálová sbírka

Vstupujeme právě do posledního měsíce roku 2013 a těšíme se na vánoční svátky. Tento měsíc je spojený s bilancováním celého uplynulého roku a plánováním pro rok následující.

Ráda bych také hodnotila a bilancovala, a to z pohledu koordinátorky Tříkrálové sbírky.

Z celkového výtěžku **128 049 Kč** se naši organizaci vrátilo 65%, přičemž obec Řečany nad Labem přispěla částkou **5 627 Kč** a obec Labětín částkou **1470 Kč**. Peníze pomáhaly ve všech našich službách.

V dobrovolnickém centru působilo během roku 37 dobrovolníků, kterým jsme uhradili supervizi a na konci roku jim budou zakoupeny poukázky v hodnotě 100 Kč, jako odměna za jejich práci.

Část výtěžku pomohla dofinancovat letní vícedenní zážitkový pobyt pro děti v Jakub klubu. Ten se uskutečnil o prázdninách a děti tady chodily na výlety, soutěžily a hrály různé hry. Devítileté Kristýně, na kterou nemají doma čas, a proto chodí do klubu, se tábor moc líbil a těší se na příští.

I služba Podpora rodiny mohla díky Tříkrálové sbírce pomáhat. Z finančních prostředků byly zakoupeny poukázky na nákup potravin, které rodiny s dětmi obdrží v těžké životní situaci, kdy nemají peníze na jídlo.

Další podíl prostředků pak nachází své uplatnění v seniorských službách. Nebýt těchto prostředků, nemohli bychom dojíždět za svými klienty, kteří žijí ve vzdálenějších obcích a obce se na financování služeb nepodílí. Také aktivizační programy (PC klub, cvičení němčina apod.) se bez peněz z Tříkrálové sbírky neobejdou.

Začátkem ledna 2014, a to v úterý **7.1. 2014** budou již po čtrnácté chodit do domácností a po ulicích **Řečan nad Labem i Labětína skupinky Tří králů** s koledou a budou do zapečetěných pokladniček vybírat příspěvky od dárců.

Koledníky Charity lze rozpoznat podle průkazky vystavené Charitou ČR a potvrzené příslušnou diecézní Charitou. Průkaz obsahuje podpisy odpovědných osob, případně i razítko diecézní Charity. Údaje na průkazu koledníka musí souhlasit s údaji v jeho průkazu totožnosti, který si dárcé může také vyžádat. Kasička, do které koledníci vybírají, musí být úředně zapečetěná místně příslušným městským úřadem. **Číslo pokladničky musí souhlasit s číslem průkazky.** Na kasičce je umístěna také nálepka se znakem Charity.

Známé jsou také **záměry využití Tříkrálové sbírky 2014.**

- Nákup invalidního vozíku pro půjčovnu kompenzačních pomůcek a podpora seniorských služeb
- Tábor pro děti v Jakub klubu a další drobné odměny do soutěží
- Odměny pro dobrovolníky
- Dofinancování obědů ve školní jídelně pro děti ze sociálně slabých rodin, zážitkové výlety pro rodiny s dětmi, poukázky na potraviny.

Tříkrálová sbírka bude slavnostně zakončena tradičním **Tříkrálovým benefičním koncertem žáků ZUŠ Přelouč pod záštitou radního Ing. Pavla Šotoly.** Jste všichni srdečně zváni **v neděli 12. ledna 2014 v 15 hodin do kostela sv. Jakuba.**

Přeji všem klidné a radostné vánoční svátky a rok 2014 prožitý ve zdraví a spokojenosti.

koordinátorka Monika Krejčíková + Kašpar, Melichar a Baltazar

Exkurze 3. tříd na Obecním úřadě v Řečanech nad Labem

Ve čtvrtek 17. 10. jsme měli na Obecním úřadě milou návštěvu. Přišli se na náš obecní úřad podívat žáci třetích tříd naší základní školy.

Dětem jsme nejprve ukázali obecní úřad, vysvětlili jim, z čeho se skládá a kdo ho tvoří, seznámili jsme je se základním funkčním členěním a odhalili jim všechny místnosti úřadu, ve kterých se něco děje.

Hned po knihovně, kterou již děti dobře znají ze svých předešlých exkurzí, jsme je vzali do zasedací místnosti, kde pořádáme každý měsíc obecní zastupitelstva. Tam jsme děti seznámili s obecním znakem a praporem, vysvětlili si jeho členění a ztvárnění. Poté děti navštívily obřadní místnost, která je velmi zaujala a kde jsme strávili nejvíce času. Některé děti ji již znaly buď z vítání občánků, kde často vystupují s pěveckým sborem „Myšáci“, nebo jako sourozenci, kteří v této místnosti vítali svého mladšího brášku nebo sestřičku.

V této místnosti, která má dozajista své kouzlo, byly děti tichoučko a pozorně naslouchaly mé vyprávění o všech činnostech, které se v této slavnostní místnosti odehrávají. A protože byly velice hodné a slušné, čekalo je malé překvapení v podobě svatby. Čtyři dobrovolníci nám ztvárnili nevěstu, ženicha a svědky a za obrovského aplausu ostatních „svatebních hostů“ byli svědky toho, jak se taková sláva odehrává. Z krásného hereckého výkonu protagonistů se nám strhla debata na rodinné hodnoty a vztahy mezi dospělým mužem a ženou. Mladí pánové nám prozradili, že si jednou budou hledat nevěstu krásnou, milou, pracovitou, někteří zase říkali, že krásná být vůbec nemusí, stačí, že bude pracovitá a hodná. Děvčata měla hodnoty zase úplně jiné. Chtěla by mít jednou muže, který bude hodný na ně a jejich děti a bude je mít rád, zaopatří rodinu, bude ohleduplný a slušný. Při zajímavém vyprávění jsme si řekli ty pravé hodnoty lásky a rodinného štěstí. Poté jsme přešli do kanceláře paní matrikářky a paní účetní, kde se děti dozvěděly něco o dalších profesích, které jsou na úřadě zastoupeny.

Při loučení, které nás již čekalo, jsme se všichni dohodli, že mi každý napíše dopis, co se mu na obci nelíbí a líbí a já jejich nápady potom zohledním ve své práci. Dopisy dětí jsem četla s velkým zaujetím a ve spoustě případů i s dojetím. Musím říci, že máme velmi pozorné a šikovné děti a měli bychom jejich názorům věnovat pozornost. Téměř všechny děti nás upozornily na to, jak vnímají nepořádek na autobusové zastávce a stojící auta na chodnících. Zakázaly by odhazování obalů a nepořádku mimo koše a rády by měly také opravenou tělocvičnu, silnice, bývalý Dům služeb a rozhlas. Naopak velmi se jim líbí opravená škola, jídelna, úřad a kostel, ve kterém byly na vánoční bohoslužbě. Rády by tu měly ještě dopravní kino, pizzerii, cukrárnu a hračkárnou, koupaliště, hokejový stadion a cyklostezku.

Naše děti jsou velmi vnímavé a v mnoha případech se strefily do našich plánů na budoucí roky. Pokud se nám všechna naše předsevzetí, která si do dalších let bereme, povedou, splníme tím přání nejen naše, ale i našich dětí, malých občanů naší obce. Kino, koupaliště a hokejový stadion jsou také dobré nápady, ale pokud bychom je měli i u nás, kam bychom potom jezdili na výlety a dovolené? Máme to štěstí, že nejsme město, ale větší obec a ta má zase jiná kouzla a výhody oproti ostatním. Já, stejně tak jako děti, které mi psaly, jsem ráda, že bydlíme právě zde a můžeme naši obec rozvíjet k obrazu nás všech. Děkuji proto třetákům za jejich krásné dopisy s obrázky a těším se na další setkání i s ostatními u nás na obecním úřadě. ☺

Ing. Michaela Matoušková, starostka obce

Návštěva knihovny

Žáci naší školy každoročně navštěvují vzdělávací programy v knihovně. V minulých letech jsme jezdili do Přelouče, letos jsme se ale s žáky 5. třídy vydali do knihovny přímo v Řečanech.

Zde jsme se zabývali pojmem INFORMACE a způsobem jejich vyhledávání.

Děti pracovaly s encyklopediemi, zabývaly se otázkou věrohodnosti získaných informací a vlivem médií na náš život.

Veronika Danielová, učitelka ZŠ

Was war zuerst da? (Co bylo nejdříve?)

Takto zněl název loutkového představení, které jsme navštívili ve středu 23.10. s několika žáky z kroužku německého jazyka (5. a 6. tř.).

V pardubickém Divadle 29 hostovali herci divadla GINGGANZ a pro naše děti to byla jedinečná příležitost setkat se živě s němčinou. Představení bylo samozřejmě překládáno, ale děti měly možnost vyzkoušet si řeč formou pozdravů, jednoduchých vět a naučily se i několik nových slovíček.

Celý příběh vyprávěl o malé slepičce Gerlindě, která nebyla spokojená s životem na dvorku a chtěla se dozvědět více o životě. Tak si jednoho dne zabalila kufr a vydala se do světa, aby zjistila odpověď na otázku „Co bylo dřív? Slepice nebo vejce?“

Představení bylo vtipné a nechyběla v něm ani hudba. Na závěr byly děti pozvány na pódium, kde si zblízka prohlédly loutky a mohly se herců ptát na to, co je zajímalo.

Myslím, že jsme odcházeli spokojeni a představení se všem líbilo.

Veronika Danielová, učitelka ZŠ

Návštěva divadelního představení v německém jazyce

Dne 22. 10. se žáci z osmé a deváté třídy zúčastnili divadelního představení, které se konalo v Divadle 29 v Pardubicích v rámci německého divadelního festivalu. Šlo o interaktivní představení, které žákům přibližovalo problém šikany. Žáci se zapojovali a diskutovali o jednotlivých postavách, o jejich vlastnostech, rozhodovali o jejich osudech, radili, jak se jednotliví herci mají zachovat. Mluvílo se německy, byl i částečný překlad mezi herci a žáky. Celé představení probíhalo v přátelské atmosféře, mladí herci se snažili, slova vystihovali pomocí gest, mimiky. Žákům se představení líbilo, odnesli si pěkný zážitek a pochopili, že při snaze porozumět, překládat se nemusí vždy zastavit u překladu každého slova, stačí sledovat obsah.

Eva Husáková, učitelka ZŠ

Bleskové vesmírné dopoledne

Dne 5.11.2013 navštívil naši školu náš bývalý žák nyní Ing. architekt Ondřej Doule, Ph.D., M.Sc. Využili jsme jeho týdenního pobytu doma a poprosili jej o přednášku, která by nás seznámila s jeho prací, tj. architekturou v extrémních podmínkách nejenom na Zemi, ale i ve vesmíru, např. na Měsíci a Marsu.

Nejdříve jsme vyslechli, jak se vlastně k této zajímavé práci dostal, jaké školy absolvoval. Pak už následovalo promítání obrázků a videí, kterými doplnil svou přednášku. Po hodině vyprávění následovaly i zvědavé dotazy žáků, hlavně ze 6. a 7. třídy.

Návštěva proběhla v přátelské atmosféře, kterou umocnil i neobvyklý dárek – maketa raketoplánu Atlantis s vlastnoručním podpisem kosmonauta Winstona E. Scotta – STS-72,87 a fotografie tohoto kosmonauta s věnováním. Všichni žáci 6. - 9. ročníku byli nadšení a se zájmem naslouchali přednášejícímu.

Dalším zpestřením bylo vyprávění Ing. Fencla z Vysokého Mýta, který je velkým filatelistou a zároveň fanouškem výzkumů vesmíru. Sám s rodinou v roce 2011 navštívil Mys Canaveral, sídlo Nasa, aby přihlížel startu Discovery 2011. Ze svého výletu měl spousty obrázků, se kterými nás seznámil. Obě přednášky byly zajímavé, a kdo ví, zda za pár let nebudou někteří naši žáci ve společném mezinárodním týmu Ing. architekta O. Douleho.

Jana Záleská, učitelka ZŠ

Preventivní besedy policie

Již pravidelně navštěvuje naší základní školu Městská policie z Přelouče, která pro žáky 1. stupně pořádá preventivní besedy.

Dne 5. 11 si policisté připravili pro 1. - 3. třídu dvouhodinový program, ve kterém si žáci zopakovali základy dopravní výchovy (dopravní značky, chování na silnici, pohyb na kole a jeho vybavení).

Děti byly poučeny, jak se mají chovat při kontaktu s cizími lidmi a volně pobíhajícími psy, popřípadě jinými zvířaty..

V další části besedy se žáci prostřednictvím interaktivní tabule seznámili s policejní technikou a vybavením každého policisty. Pomocí magnetických obrázků si děti vyzkoušely rozeznat správné uniformy (státní a městské policie), na kterých nesměly chybět odznaky a symboly pravého policisty.

V závěru si společně připomněly všechna důležitá telefonní čísla a postup při volání na krizové záchranné linky.

Kateřina Vohralíková, učitelka ZŠ

Sport na škole

Český atletický svaz organizuje atletické soutěže na území ČR, mezi které patří i Polabská výškařská tour. 22. října 2013 pokračoval další ročník. Začínalo se v Přelouči, kam se sjelo 61 žáků a 51 žákyň ze základních škol z Polabí - Přelouč, Řečany nad Labem, Chvaletice, Kolín.

Řečanskou školu reprezentovali Jakub Šanc v kategorii starších žáků. Jeho výkon ve skoku do výšky byl 145 cm, což stačilo na 4. místo – na první místo bylo potřeba skočit 150 cm.

V kategorii žákyň osmých tříd závodila za školu Zuzana Knížková a výkonem 140 cm obsadila první místo a tímto vítězným umístěním se nominovala do závěrečných finálových bojů do Kolína v červnu 2014. Diplomy, medaile, věcné ceny a podpisy předával Jaroslav Bába, reprezentant ČR ve skoku vysokém.

Zuzana Knížková třetí zleva

Ioan Kalousek

Beseda se spisovatelkou

Ve středu 20. 11. 2013 navštívila naše třetáky spisovatelka, rodačka ze Řečan nad Labem, paní Marcella Marboe. Všichni se na toto shledání velice těšili, protože setkání se známou osobností je určitě zážitek.

Paní spisovatelka představila dětem svou knihu Zrzoun, hrdina dvou světů. Dozvěděli jsme se, jak kniha vznikla, kdo jsou hlavní postavy a proč je důležité číst. Děti projevovaly maximální zájem, byly iniciativní, bezprostřední a vstřícné. Pokládaly paní Marboe otázky, které se týkaly nejen její tvorby, ale i jejího života, který je spjat s naší obcí. V závěru proběhla autogramiáda.

Myslím si, že se podařila zajímavá akce, na kterou budou žáci jistě dlouho vzpomínat.

Jana Vohralíková, učitelka ZŠ

Taneční odpoledne ve školní družině

11. října proběhl v tělocvičně minikurz orientálních tanců, který vedla paní vychovatelka Nadrchalová. Děti poznaly a vyzkoušely si kouzlo arabského tance. Mohly se přesvědčit o svých tanečních dovednostech a přiučit se novým. Zábavnou formou posílily správné držení těla a seznámily se s rytmem arabských bubnů a darbuk. Vyzkoušely si taneční rekvizity, jako jsou taneční hůlka, šavle či zlatá Isis křídla. Nechyběly ani taneční kostýmy a šperky, které nejvíce obdivovaly zejména dívčí oči.

Blanka Nadrchalová, vychovatelka ŠD

Turnaj ve stolním tenisu

19. listopadu proběhl ve školní družině turnaj ve stolním tenisu. Zúčastnilo se celkem 24 dětí. Rozděleny byly do 3 kategorií podle věku.

V kategorii nejmladších žáků bylo pořadí následující: 1. místo Jakub Hamr, 2. místo Anička Nováková, 3. místo Martin Mansfeld.

V kategorii žáků 2. tř.:

1. místo Vojta Dostálek
2. místo Standa Hladík
3. místo Anička Rychecká

V kategorii žáků ze 3. a 4. tř.:

1. místo Honzík Posejpal
2. místo Ondra Novotný
3. místo Sandra Brandová

J. Andrfoová

Činnost žákovského parlamentu a pomoc Lucince

Na naší škole pracuje již třetím rokem žákovský parlament.

V letošním školním roce jsme nejdříve prostřednictvím doplňkových voleb nahradili žáky bývalé 9. třídy, schválili jsme a více rozpracovali řád ŽP, aktivně jsme se podíleli na „Vánočních tvořivých dílnách“.

Organizovali jsme již třetí ročník Vánočního turnaje o putovní pohár, který se konal 19.12. Jde o sportovní akci žáků 5. - 9. tříd. Cílem této akce není jenom si zasportovat, ale prohloubit spolupráci mezi žáky v jednotlivých třídách.

Pokračujeme v pomoci malé Lucince, o jejímž osudu jsme se dozvěděli v květnu v loňském školním roce. Dokázali jsme během krátké doby nasbírat 3 pytle víček, pro které si přijela Lucinka i s maminkou. Šlo pro nás o nezapomenutelný zážitek.

V letošním školním roce jsme obdrželi od Lucinky i její maminky milý dopis, ve kterém nám popisuje svoji léčbu, a přiložené fotografie nám udělaly radost, neboť je vidět změny k lepšímu. Na návštěvě 19. 12. si převzala dalších 8 pytlů víček, které jsme shromáždili během prázdnin.

Akce ve sběru nadále pokračuje. Veřejná sbírka souběžně probíhá také na obecním úřadu. Všem, kteří se zapojili či chystají zapojit i v budoucnosti, velmi děkujeme.

Eoa Husáková, učitelka ZŠ

XIV. ročník „Turnaje ve vánočním šplhu“

6. 12. 2013 proběhl na naší škole již čtrnáctý ročník „Turnaje ve vánočním šplhu“. Šplh se pořádal pro žáky 1. stupně. Soutěž jako každý rok navštívili žáci z okolních škol (ZŠ Rohovládova Bělá, ZŠ Přelouč Smetanova, ZŠ Choltice, ZŠ Přelouč Masarykovo náměstí, ZŠ Týnec nad Labem, ZŠ Břehy, ZŠ Chvaletice, ZŠ Řečany nad Labem). Letošní ročník jsme zahájili tanečním vystoupením malých děvčat z tanečního kroužku naší školy a tradiční rozsvíčkou, která všechny příjemně nastartovala a rozehrála. Po odstartování soutěže postupně šplhali od 1. do 5. třídy chlapci a dívky v samostatné kategorii. Během soutěže byl navíc připraven doprovodný program pro všechny, kteří čekali, až na ně přijde řada. Soutěže připravili a organizovali žáci z 5. třídy. Po došplhání přišel děti navštívit Mikuláš se svou družinou a všem nadělil dárečky v podobě bohatého občerstvení.

I v letošním roce se nám podařilo získat *finance od Pardubického kraje v rámci grantového programu na podporu sportu a volnočasových aktivit v Pardubickém kraji v roce*

2013, prostřednictvím nichž jsme zajistili nebo proplatili dopravu a nakoupili ceny. Navíc nám pomohli rodiče a sponzoři, kterým děkujeme a jejichž pomocí jsme mohli pro soutěžící zajistit odměny a občerstvení.

Všichni soutěžící byli nakonec odměněni, první tři z každé kategorie získali hodnotnější ceny a medaile. Dále byl odměněn nejrychlejší šplhač – Matěj Trojan (čas 3.03 s) ze ZŠ Týnec nad Labem a nejlepší škola, kterou se pro letošní rok stala ZŠ Týnec nad Labem, která získala pohár, vyrobený v naší keramické dílně společně s medailemi pro všechny vítěze.

Naše škola se umístila na pěkném 4. místě - za 1.třídou získal 1. místo Samuel Kadavý, za 2.třídou 3.místo Josef Horálek, za 3. třídu - 1. místo Alex Liška, za 4. třídu Pavel Pokorný 3. místo, za 5. třídu Dominika Banková - 2. místo.

Všem gratulujeme, sponzorům děkujeme a těšíme se za rok na již 15. ročník turnaje.

SPONZOŘI 14. ROČNÍKU TURNAJE VE VÁNOČNÍM ŠPLHU

Grant z Pardubického kraje

(tato akce byla finančně podpořena Pardubickým krajem v rámci grantového programu na podporu sportu a volnočasových aktivit v Pardubickém kraji v roce 2013)

Ovoce – zelenina – Vitera, Goldfein CZ s. r.o. Pardubice, ALMA – Aleš Petrů, M+M Švejkovi, Sobotkovi, Dostálkovi, pí Matoušková, pí Čermáková, Richterovi, pí Růžková, Čejkovi, Novákovi, Benešovi, Navrátilovi, pí Pazderková, Bartákovi, Vanišovi, Beranovi, Sadilovi, pí Kočí, Kasalovi, Havlíčkovi, Krupkovi, Posejpalovi, Petráňovi, Skohoutilovi, Horálkovi, Ťopkovi, Velčovští, Běhounkovi, Žížkovi

Nad'a Doubravová, zástupkyně ZŠ a MŠ Řečany nad Labem

Zprávičky z mateřské školy

*„Vánoce, Vánoce, přicházejí po roce,
těšíme se, radujeme, koledy si notujeme.“*

A kdo se na Vánoce těší nejvíc? Přece naše děti! A ty, které chodí do Mateřské školy v Řečanech nad Labem, si Vánoce užívají už od začátku prosince. Malují, vyrábějí přáníčka a dárečky, vystřihují sněhové vločky z papíru, kterými pak zdobí své třídy a školku. Se svými učitelkami zpívají písničky o zvířátkách, o zimě, o Mikuláši i o čertech. Znamý hudební pedagog Pavel Jurkovič říká, že hudba dovede proměnit všední den ve svátek. V naší školce se jeho slova potvrzují. Kromě „běžného“ zpívání a hraní na dětské hudební nástroje ještě předškolní děti navštěvují pěvecký kroužek Zpěvácěk, který vede paní učitelka Bc. Hana Hozáková, klavírní doprovod zajišťuje paní učitelka Hana Knížková. Letos poprvé vystoupily děti ze Zpěvácku, přestrojené za čertíky, na slavnostním rozsvícení vánočního stromu v místním parku. Tam zpěváčky i ostatní děti z mateřinky pozvala paní starostka Ing. Michaela Matoušková. Přišel tam také Mikuláš s andělem a za nimi přispěchal i čert s řetězem a velkým pytlek na dětské neposluchy. Odešel ale s prázdnou, zato děti si odnášely sladkou odměnu. Sklidily také velký potlesk za pěkné písničky a odvahu vystoupit před početným publikem.

Také k nám do školky 6. prosince opět po roce zavítal Mikuláš. Samozřejmě ho doprovázel i anděl s čertem. Každoročně jsou na tvářkách dětí vidět obavy, někdy i slzičky, ale ty se začnou vytrácet, když děti uvidí, že Mikuláš nese dárečky a ony něco dostanou. Stejně tak tomu bylo i letos. Než byly děti odměněny ovocem a sladkostmi, vyslechly si zápisy z „pekelné knihy“. Pak společně Mikulášovi zazpívaly, odříkaly básničky a slíbily, že do příštího roku budou jen a jen hodné!

Medové perníčky už máme upečené a ozdobené, provoněly nám celou školku. A co nás ještě čekalo v prosinci? Východočeské divadlo v Pardubicích pro naše nejmenší hrálo pohádku Sněhurka a my jsme se rozhodli, že zájezdem na tuto pohádku dětem zpříjemníme čekání na Ježíška. Tak nás 16. prosince autobus odvezl do Pardubic do opravdického divadla se sametovými sedadly.

To poslední překvapení před vánočními prázdninami připravily děti se svými učitelkami pro rodiče. Krásná vánoční pásma plná říkadel, zimních písní a koled, spojených s pohybem a tancem, dramatizace pohádky i vlastní výtvary. Při výrobě svícíků z červených jablíček si děti připomněly staré lidové zvyky, které si také zkusily. Rozkrajovaly jablíčka, na Barborku si daly do vázy třešňovou větvíčku – rozkvetete nám do Štědrého dne? Vyrobili jsme si skořápkové lodičky, pověsili jsme si na dveře jmelí.

Do nového roku přejeme všem dětem, rodičům, prarodičům, tetám i strýčkům, prostě všem lidem hodně štěstí, radosti a zdraví.

Jana Rosenbergrová, vedoucí učitelka MŠ

Poděkování sponzorům:

Děkujeme

- manželům Sobotkovým - Tiskána Řečany nad Labem, za finanční dar a papíry na kreslení, kalendáře a drobné dárky pro děti
- panu Bankovi – Lesoškolky s.r.o., že věnoval mateřské škole vánoční stromky
- panu Nedbalovi – Truhlářství Labětín, za truhlářské práce pro mateřskou školu
- panu J. Holmanovi – Kojice, že věnoval mateřské škole hudební nástroj – klávesy
- panu Petru Vařkovi – Labětín, že věnoval papíry dětem na kreslení

Co všechno víte o Adventu?

Slovo **advent** pochází z latinského *adventus* (příchod). Advent je vlastně doba čekání na příchod Ježíše Krista. Začátky slavení adventu se objevují v jižní Galilei a Španělsku na konci 4. století. Advent začíná **první adventní nedělí**. Datum tohoto dne je pohyblivé. První neděle se nazývá **železná**, poté **bronzová**, **stříbrná** a poslední je neděle **zlatá**. Křesťanská věrouka předepisovala půst - tedy zdrženlivost v jídle, pití a hlučné zábavě. Vrchol adventního období přichází 24. 12. na Štědrý den. Adventní období je chápáno křesťany jako doba zklidnění, sebezpytování a čekání na oslavy narození Ježíše Krista. Období mezi **první adventní nedělí a Vánocemi** je plné starých a krásných **tradic a zvyků**.

Adventní věnec

Společně s první **adventní nedělí** zapalujeme také na **adventním věnci** první svíci. Historie této tradice není příliš dlouhá. První adventní věnec se objevil až v polovině 19. století. V roce 1838 v Mnichově Heinrich Wichern pověsil na dveře sirotčince dřevěný věnec se svíčkami. Mezi světovými válkami se tento zvyk rozšířil i do dalších evropských zemí. Dřevěné věnce se pak zdobily živými větvíčkami jehličnanů. Jehličnany zde symbolizují **věčný život**. Také kruhovitý tvar věnce je symbolem **věčnosti**. **Světlo svíček** je označováno za Kristův plamen lásky, který má osvětit každého člověka. Ve věřících rodinách na adventních věncích můžete najít svíčky fialové nebo růžové. Fialová je barva liturgická, růžová značí radost z příchodu Krista.

Adventní kalendář

První **adventní kalendář** se od toho, který můžeme zakoupit dnes v obchodech, velmi lišil. Tento kalendář byl vyroben v roce 1908 a byl v podobě **papírové vystřihovánky**. Gerhard Lang vyrobil dvojlisty s 24 okénky s básničkami a na druhé straně byl stejný počet obrázků. Tento první adventní kalendář byl nazván V zemi Ježíškově a tak vznikla tradice, která přetrvává až dodnes. V minulosti byly adventní kalendáře často umělecká díla, která představovala liturgické výjevy z Bible nebo např. vesnice a města s chytře schovanými okénky. Tyto adventní kalendáře byly vyráběny z tvrdého papíru a v okénkách byly ukryty obrázky, verše nebo citace z Bible.

4. prosince- Barbora

V minulosti bylo zvykem, že v předvečer **svátku svaté Barbory** chodily ženy a dívky zahalené v bílém oděvu se závojem nebo rouškou přes obličej. Bílá barva zde znamenala panenskou čistotu. Jeden ze zvyků se zachoval až do dnešní doby. I dnes se 4. prosince řezou třeshňové větvičky, které se nechávají v teple domova do Vánoc vykvet.

Barborky (rozkvetlé větvičky) nosily dívky za pasem na půlnoční mši. Mládenec, který dívky před kostelem větvičku vzal a dal si ji za klobouk, jí tak dal najevo svou lásku.

6. prosince - Mikuláš

O svatém **Mikuláši** víme to, že se narodil někdy kolem roku 280 - 286 v Patrasu v Řecku a zemřel 6. prosince kolem roku 345 - 351 v Myře, dnes Demre v Turecku. Během svého života byl Mikuláš uvězněn v žaláři kvůli svému náboženství. Svatý Mikuláš byl biskup, který po tři noci obdarovával lidi, aby jim pomohl z chudoby. A odtud také pochází zvyk, který se zachoval dodnes. Tolik k minulosti. Nyní v předvečer 6. prosince obchází **Mikuláš s čertem a andělem** rodiny s dětmi. Hodné děti Mikuláš obdaruje sladkostmi, děti zlobivé uhlím. **Nejstarší záznamy o Mikulášově nadílce v českých zemích** pochází ze 14. století. Mikuláš je symbolem úcty, anděl klidu a čert má za úkol nahnat lidem strach.

13. prosince- Svatá Lucie

Svatá Lucie je patronkou švadlen, kočích a sklenářů. **Svátek Lucie** je určen především ženám a dívkám. V tento den ženy nesmějí **příst ani práť**. Lucie byla také symbolem čistoty, a tak tento den může být určen k **vánočnímu úklidu**.

A kde se Vánoce vzaly?

Už ve starověku lidé v těchto dnech oslavovali návrat slunce, kdy se délka dne po zimním slunovratu (21. 12.) opět začne prodlužovat. Křesťanská církev tyto oslavy označila za pohanské a ve 4. století je nahradila oslavou Narození Páně. Od těch dob se Vánoce považují za křesťanský svátek.

V dnešní době v křesťanském světě slaví Vánoce jak věřící, tak i lidé nevyznávající žádné náboženství. Vánoce se tak staly spíše svátkem rodinným než náboženským.

Na Štědrý den....

... by měla být domácnost vyzdobena nejrůznějšími ozdobami z přírodních materiálů. Oběd by měl mít spíše postní charakter. Podávat by se tedy měla jen nějaká drobnost – polévka nebo kuba.

Ve 40. letech 19. století se v Česku začala prosazovat i tradice zdobení stroměčku. Ten by se měl zdobit cukrovím a výrobky ze dřeva, perníku a pečiva.

Nesmí samozřejmě chybět ani štedrovečerní hostina. Ta by měla začínat rybí polévkou a jako hlavní jídlo se podává kapr, který ovšem v současné době je nahrazován spíše řízkem. Způsob úpravy kapra se k nám dostal z Rakouska v polovině 19. století. K němu se podává bramborový salát, který si u nás našel oblibu až během 2. světové války. Podle odborníků jeho původ tkví zřejmě v ruské kuchyni.

Vánoční zvyky

Házení pantoflem

Neprovdané dívky mohou ráno před Štědrým večerem házet přes rameno pantofle. Když špička pantofle ukáže ven ze dveří, dívka se příští rok může těšit na svatbu.

Třesení bezem

Tento zvyk je také určen neprovdaným dívkám. Když dívky nehází papuči, tak mohou zatřást bezem. Dívka na zahradě zatřeše stromkem a přitom říká: „Třesu, třesu bez. Ozvi se mi pes.“ Když se ozve psí štěkání, tak se dívka příští rok vdá.

Rybí šupiny

Po štědrovečerní večeři může každý najít pod talířem vyčištěnou a suchou šupinu z kapra. Když se tato šupina schová do peněženky, přinese dostatek peněz svému majiteli.

Krájení jablka

Dalším zvykem je krájení jablíčka. Jablíčko se na Vánoce rozkrojí kolmo k ohryzku. Když je jablíčko uvnitř zdravé, bude se i osoba, která jej rozkrojila těšit po celý následující rok zdraví. Podobný zvyk je i s loupáním ořechů. Tři rozlupané ořechy se zdravými jádry, přinesou zdravý i osobě.

Lití olovo a vosku

Pomocí tohoto zvyku můžeme zjistit, co nás čeká v následujícím roce. Nejdříve roztavíme olovo nebo vosk na lžici a poté jej lijeme do hrnce s vodou. Z tvarů, které nám takto vzniknou, můžeme hádat, co nás čeká.

Svíčky ve skořápkách

Oblíbeným zvykem je také pouštění svíček ve skořápkách. Takto vyrobené lodičky pouštíme na hladině vody, např. ve vaně. Každá svíčka zde symbolizuje svého majitele a podle toho, jak se bude pohybovat a hořet, můžeme uhodnout, co nás čeká.

Betlémy

Tradici vánočních betlémů založil v roce 1223 Svatý František z Assisi v italské Umbrii. Se svými přáteli přivedli do jeskyně, kterou přeměnili na kapli, živého osla i vola a zinscenovali betlém, v němž pak kněz sloužil první vánoční půlnoční mši.

Vánoční jmelí

Jmelí patří vedle stromečku také k Vánocům. Této věčně zelené rostliny si povšimli již naši předkové. Připadala jim tajemná – vždyť roste vysoko v korunách stromů a její plody, bílé bobule, se podobají perlám a dozrávají právě v prosinci. A protože bylo tajemné, mělo i kouzelné účinky. Věřilo se tedy, že chrání před ohněm, a zavěšovalo se do domů, aby bránilo v přístupu čarodějnicím a zlým duchům.

Podle legendy bylo jmelí kdysi stromem, z jehož dřeva byl zhotoven kříž, na kterém zemřel Kristus. Strom prý hanbou seschl, aby se přeměnil v rostlinu, která zahrnuje dobrem všechny, kdož pod ní projdou. Jmelí prý nosí štěstí tomu, kdo je jím obdarován, a nikoliv tomu, kdo si jej koupí sám.

Stromek

Podle jednoho z legendárních vyprávění vděčí vánoční stromeček za svůj vznik opatu Kolumbánovi z Luxeuilu a Bobba. Kolumbán žil v 6. století, narodil se v Irsku, ale misionářská činnost ho zavedla do Bretaně a Burgundska. Obyvatelé Burgundska byly pohané, a proto Komumbán, aby jim přiblížil svátek narození Krista, ozdobil zapálenými pochodněmi do tvaru kříže v ten slavný den starobylý jehličnan, který domorodci uctívali o zimním slunovratu jako svoji modlu. Zář ohně přilákal zástupy lidí a Kolumbán k nim pronesl kázání o narození malého Ježíška v dalekém městě Betlémě, chlévu s oslíkem a volem, chudém Josefovi a vyvolené Marii.

Tradiční vánoční jídla ve světě

V každé zemi se Vánoce slaví jinak a k tomu neodmyslitelně patří i jiné sváteční jídlo. Pojďte a nahlédneme do kuchyně několika významným národům, abychom si přiblížili jejich gastronomické zvyky. A kdo ví, třeba zde najdeme inspiraci.

Američané a Britové se na Vánoce neobejdou bez krocana. Američané si na něm pochutnávají s kaštanovou nádivkou a Britové mají navíc svůj vánoční švestkový flambovaný pudink s rumem či koňákem.

Australané si potrpí na přeslazené zákusky a dorty. Mají také podobné menu jako v Británii, ale jelikož je u nich na Vánoce letní období, hostina probíhá na pláži, a to ve formě pikniku. Nechybí tradiční meloun, chlazené ovoce, zeleninové saláty nebo studené obložené mísy. Následnou žízeň zahánějí australským pivem nebo vínem a pro děti jsou připravené ovocné šťávy.

Brazílci jsou na to podobně, jelikož jejich štědrovečerní večeře zahrnuje pečeného krocana, zákusky nebo ovoce a k tomu mořské ryby.

Ve **Francii** je to však už něco jiného. Francouzi zvou na svůj vánoční svátek do domů bezdomovce, sirotky, chudé nebo vězně. Na jejich vánočním stole pak najdeme šneky, ústřice, žabí stehýnka, nadívaného krocana s kaštanovou nádivkou nebo drahé ovoce.

Skandinávci si potrpí na trochu odlišné menu, a to spíše na husu či kachnu, vepřové s červeným zelím, teplou šunku, pepřenou tresku s ředkvičkou a horkou rýží politou studeným mlékem a dále pívni a pšeničný chléb. Jejich dezert se skládá ze sladkého rýžového nákypu spolu se zapečenou mandlí.

Španělé jsou zase zvyklí na pití šampaňského a jedí marcipán.

Bulhaři pro změnu jedí vepřové maso, čočku, fazole, rýži a zelí. Místo vánočky dělají ze sladkého kynutého těsta pečivo, které se podobá kroužkům.

Německá vánoční kuchyně obsahuje mnoho ryb a s oblibou se podává konšelská mísa, která se skládá z kousků vepřové pečeně, kachny, husy, krůty, uzeného masa a ze smetanových klobás. Na stole nesmí chybět ani jablečný závin a ovocný salát s likérem. Místo vánočky mají Němci vánoční štolu.

U **Italů** na vánočním stole najdete krocana nebo rybu. V poslední době si však Italové stále častěji dělají těstoviny, například s mořskými plody. Italové vůbec nepečou cukroví!

V **Litvě** nesmí na svátečním stole chybět prasečí hlava, v Řecku zase posvátný chléb Christopsomo. Tento chléb je sladký a připomíná vánočku, či mazanec. Zajímavostí je, že nechybí na žádném stole, má různý tvar a rodiny jej zdobí ornamenty, které připomínají profese členů rodiny.

Dánové považují za tradiční vánoční jídlo rýžový pudink, ve kterém je jedna mandle. Další chod je pečený krocán či husa.

V **Argentíně** mají zase pečené selátko nebo pro nás poměrně exotickou pečínku z páva.

Poláci v poslední době prosazují krocana místo ryb a nesmí chybět boršč nebo zelí s houbami.

V **Rakousku** jsou štedrovecerním pokrmem ryby a drůbež ve velmi rozmanitých úpravách.

Lucemburskem je cítit kořeněné víno a speciální polévka s uzeninou a typickým crepes. Rodina se schází k černému pudinku s mačkanými bramborami a jablečnou omáčkou.

V **Maďarsku** Vánoce začínají upečením tradičního svatoštěpánského koláče. Dále rozdělávají jablka a pojírají tenké oplatky s medem a česnekem, aby si zachovali zdraví. Následně je na řadě neodmyslitelná rybí polévka a po ní smažená ryba, nejčastěji kapr s bramborovým salátem. Pro uhašení žízně mají připravené víno, a to pokud možno ze své vlastní úrody.

Každý národ má jiné Vánoce a jiné jídlo, ale podstata těchto svátků se stejně nikde nemění.

Vánoční tradice v evropských zemích

Naše republika včetně nejbližších sousedů spolu s Maďarskem, Chorvatskem, Slovinskem, Francií, Belgií, Dánskem, Norskem, Švédskem, Finskem a Estonskem slaví **Štědrý den 24. 12.** Velká Británie, Itálie a Portugalsko jej slaví **25. 12., Litva 26. 12., Bělorusko 6. 1. a Rusko, Ukrajina, Španělsko a Sicílie dokonce až 7. 1.**

Ve **Velké Británii** je **vánočním stromkem jedle**. Dárky sype **Santa Claus** v noci do punčoch zavěšených nad krbem. Hostina se skládá především z pečeného krocana a vánočního pudinku, který se velmi dlouho vaří ve zvláštní formě spolu s oříšky, sušeným a kandovaným ovocem. Do pudinku se zavaří mince, kdo ji ve své porci najde, splní se mu přání. Domy se bohatě zdobí jmelím, břečťanem a cesmínou. Charakter Vánoc v Anglii je téměř shodný jako v Americe.

Ve **Francii** dárky **naděluje Pere Noel** většinou pod vánoční stromček a štedrovecerní večere se většinou skládá až z dvanácti chodů včetně krůty. Francouzi zvou na Boží hod bezdomovce a sirotky na oběd, který se skládá nejen z pečeného krocana, ale i z typických francouzských specialit, jakými jsou různě upravení šneci, žabí stehýnka a ústřice. Francouzi si potrpí na bohatou vánoční výzdobu a bujaré veselí.

Italové si zdobí obydlí velkými barevnými betlémy, **dárky nosí Babbo Natale** (obdoba Santa Clause), některé italské děti se dočkají dárků až čili 6. ledna, kdy má svátek Epifania. V tento den čarodějnice Befana komínem snáší dárky. Na znamení konce svátků bývá její loutka spálena. Podává se bohaté menu s jehněčím, artyčoky, mořskými rybami a samozřejmě tradiční italskou buchtou Panettone.

Oslava Vánoc v Portugalsku odráží pevně náboženské cítění Portugalců. Jejich oslava zvaná **consoda** začíná na Štědrý den ráno chystáním hostiny pro duše zemřelých a očekávají, že jim tento skutek přinese v příštím roce štěstí.

V **Řecku** se dárky rozdávají až **1. ledna na svátek sv. Basileje**, ale na Štědrý den v podvečer děti obcházejí sousedy, zpívají koledy a dostávají sladké dárečky. Řekové si o sváteční večeri pochutnávají na rybách, krutě s kaštanovou nádivkou, pečených selatech, jehňatech a různě upraveném mletém mase.

Zatímco u nás Vánoce začínají adventem, **ve Švédsku 13. prosincem, čili na svátek sv. Lucie**. Tento den probíhá podobně jako náš Mikuláš. Švédsko je proslulé svými skřítky, není proto divu, že právě skřítek Tomtegubbe nebo dědeček Jultomte doprovázejí slaměného kozlíka Julbocka, který na zádech přináší dárky. Kozel Julbock v různých velikostech zdobí všechny domácnosti a na Tři krále se hází do ohně. **Švédské štědrovečerní večeri** kraluje treska nebo sled, který se podává gratinovaný, naložený v hořčici nebo rajčatech. Nechybí párečky, klobásy se zelím, fazole se slaninou, kuličky z mletého masa a speciálně upravená šunka. K tradičním pokrmům patří Vortbrot, což je chléb ochucený hřebíčkem a zázvorem. To vše se hojně zapíjí nápojem připomínajícím naše svažené víno. Jako dezert se podává sladká rýžová kaše s ovocem a polítá šťávou. U nás se hází střevícem, ve Švédsku se do kaše hází mandle, kdo ji najde, do roka se vdá nebo ožení.

Jistě očekáváte, že i další severské země budou jíst na Vánoce ryby, proto je zajímavé, že **Dánové na Štědrý večer**, kdy jim dárky nadělí Jullemand, jedí pečenou husu nebo kachnu s červeným zelím a **Norové** pečená kuřata. **Dárky v Norsku** nosí postavička Nisse.

V Lucembursku slaví Vánoce bez pompéznosti, spíš jen v rodinném kruhu, dárky kupodivu naděluje Ježíšek a na slavnostní tabuli najdeme černý pudink s mačkanými brambory a jablečnou omáčkou.

Jak to mají s vánocemi na jiných kontinentech?

Umíte si představit oslavu Vánoc v létě, venku na zahradě pod ovocným stromem posetým chomáčky vaty? Stoly ozdobené pavím peřím se prohýbají pod pečeným pávem a seletem, spoustou ovoce a studených nápojů, dárky přiváží kůň Magi... takové jsou **Vánoce (6. ledna) v Argentině**. Nikoho asi nepřekvapí, že horkokrevná a stále zpívající **Brazílie** slaví Vánoce v ulicích a společnými návštěvami kostelů a mší, které se konají venku. Vánoční stromky bývají umělé a dárky naděluje Papai Noel z Grónska. Konzumují se ryby, krocan s nádivkou, šunka, ovoce a sladkosti. Bujaré oslavy, ve větších městech i s ohňostrojem trvají až do 6. ledna.

Africké země Vánoce prakticky neznají. Důvod je zřejmý, žije tam mizivé procento křesťanů. O to větší oslavy tam probíhají v poslední den roku.

Některé **asijské země** převzaly oslavu Vánoc od západního světa, ovšem nemají pro ně náboženský význam. V největší asijské zemi, **Číně**, slaví Čínský nový rok asi o měsíc později než

my Vánoce a znamenají vítání nového lunárního roku. Charakterem se tato oslava příliš neliší od **evropských vánočních svátků** – klade se důraz na rodinná setkání, obdarovávají se však jen děti, a to červenými obálkami s penězi. Číňané mají jeden skvělý zvyk: do konce roku uhradí všechny svoje dluhy!

V Austrálii na Vánoce vrcholí léto, proto jejich oslava připomíná velký piknik. Veselí umocňuje fakt, že na tomto kontinentě žijí lidé z celého světa, převládají však zvyky Angličanů. Slaví se na pláži, dárky naděluje Father Christmas a štedrovečerní večeri tvoří kuřata, krocani, různé druhy těstovin a salátů, pokrmy z mořských plodů, zmrzlina a sladké nákypy s vaječným koňákem.

Na Havaji prý mají tradici poříditi si na Vánoce akvárium s domorodou rybou humu-humu-nuku-nuku-a-pua-a. Víte o jakou rybu se jedná?

Zdroj: internet

Pohodové svátky všem!

V roce 2014 uplyne....

2000 let od postavení akvaduktu Pont du Gard ve Francii u Nimes (14)

760 let od narození Marka Pola, italského prozaika a cestovatele (1254 - 1324)

600 let od zavedení cestovních pasů v Anglii (1414)

590 let od prvního použití ruční střelné zbraně (1924)

525 let od prvního použití symbolů plus a minus v matematice (1489)

495 let od smrti Leonarda da Vinci, italského malíře, sochaře, architekta, vědce a technika (1510 - 1590)

450 let od vzniku kondomu z lněného plátna napuštěného olejem a roztokem proti infekci (1564)

425 let od vytvoření prvního splachovacího záchodu Angličanem Johnem Haringtonem (1589)

405 let od popsání přitažlivé síly Země a Měsíce německým matematikem a astronomem Johannem Keplerm (1609)

350 let od dobytí Nového Amsterdamu Angličany, přejmenován na New York (1664)

300 let od sestavení stupnice teploměru německým fyzikem Gabrielem Fahrenheitem (1714)

- 260 let** od postavení prvního bleskosvodu vynálezcem Prokopem Divišem (1754)
- 225 let** od zvolení George Washingtona prvním prezidentem USA (1789 - 1797)
- 205 let** od narození Francouze Louise Braillea, vynálezce slepeckého písma (1809 - 1852)
- 190 let** od narození Bedřicha Smetany, českého skladatele (1824 - 1884)
- 175 let** od ohlášení vynálezu fotografie pařížskou akademií věd (1839)
- 160 let** od narození Leoše Janáčka, českého skladatele (1854 - 1928)
- 145 let** od zavedení korespondenčních lístků, tzv. žluťásků, v Rakousku (1869)
- 125 let** od dokončení Eiffelovy věže v Paříži (1889)
- 100 let** od začátku první světové války (1914 - 1918)
- 95 let** od rozdělení Země do 24hodinových pásem (1919)
- 85 let** od udělení prvních Oscarů Akademií filmového umění a vědy v Hollywoodu (1929)
- 85 let** od krachu na Wall Street, který způsobil světovou krizi (1929)
- 75 let** od německé invaze do Polska a začátku druhé světové války (1939)
- 45 let** od upálení studenta Jana Palacha na protest proti sovětské okupaci (1969)
- 25 let** od pádu komunistických režimů ve východní Evropě (1989)
- 25 let** od pádu Berlínské zdi (1989)
- 25 let** od nástupu Václava Havla do prezidentského úřadu (1989)
- 15 let** od konce používání Morseovy abecedy, kterou nahradil Globální námořní tísňový a bezpečnostní systém (GMDSS)

Kateřina Teplá

Vánoční jmelí

Vánoce bez jmelí? Nikdy! Alespoň jedna, byť malá haluzka musí viset v každé domácnosti. Ne že by bez jmelí nemohly vánoční svátky propuknout, ale něco by jim chybělo. Co? Třeba štěstí, které má jmelí přinášet.

V dobách velmi dávných, kdy křesťanství bylo ještě v plenkách, rostl na Zemi mohutný strom, ve kterém by dnes asi nikdo nepoznal jmelí. Z jedné jeho větve prý Josef vyřezal kolébku pro Ježíška, takže to musel být strom skutečně statný. Později ho ale porazili Římané a z jeho kmene vznikl kříž, na němž byl Ježíš ukřižován. „Potomci“ tohoto neblaze proslulého stromu se údajně tak strašně styděli za to, co se stalo na Golgotě a že v tom sehrál, byť nevině, značnou roli jejich předek, že seschli do drobných keřků. I přesto se jmelí stalo symbolem štěstí a Vánoc.

Jmelí musí být darované

A proč se právě jmelí stalo celosvětovým symbolem vánočních svátků? Například proto, že symbolizuje obřad přijímání Kristova těla a krve. Ale existuje i další velice známá štědrovečerní zvyklost, podle níž rostlina zajistí domu štěstí a požehnání, pokud hlava rodiny už za kuropění zavěsí nad štědrovečerní stůl snítku zelených, zlatých nebo stříbrných větvíček jmelí. Každému stolovníkovi se pak vyplní přání, pokud je zašeptá do ohně první zapálené svíčky na vánočním stromku. A aby magický účinek rostliny byl co největší, měl by vám ji někdo darovat, protože jmelí, které si koupíte sami, je sice hezké, ale ztrácí magické účinnosti. Pro štěstí je také důležitý počet bílých bobulek, čím víc jich větvíčka obsahuje, tím více štěstí bude obdarovaná osoba mít.

Jmelí není jen pro okrasu

Jmelí bílé je opředeno řadou mýtů o svých ochranných schopnostech. Ale jsou to skutečně pouze mýty? O léčebných účincích jmelí věděli už ve starověku, například Hippokrates předepisoval jmelí na podrážděnou slezinu. Tentýž orgán léčil v 17. století jmelím anglický botanik a bylinář Nicholas Culpeper, který rostlinu používal i k léčbě oparů. Léčebných účinků jmelí používá jak dnešní farmaceutický průmysl – je kromě jiného složkou léků s protinádorovými účinky – tak průmysl kosmetický, který výtažky z něj přidává do masť a emulzí ke zklidnění kůže a omezení tvorby lupů.

Názory na jedovatost či nejedovatost jmelí bílého se liší, takže se můžeme dozvědět, že dodnes není jeho jedovatost jednoznačně prokázána. Bobule, a nejen ony, ale i výluh ze jmelí, ve větším množství mohou podráždit střeva, způsobit bolesti břicha a silný průjem.

Mýty a pověry

Jmelí prý dokáže udržet svazek mezi mužem a ženou, a to díky svým lepidým složkám, které obsahují bílé bobulky. Zkrátka takový vztah slepí a nepustí.

Kromě magických schopností, které přejí lásce, dokáže jmelí ochránit příbytek před ohněm a také před čarodějnicemi. Pokud vás právě napadlo, že by jmelí mohlo zabránit vánoční návštěvě některé z neoblíbených příbuzných či známých, tak na to rychle zapomeňte a uvědomte si, že například v Norsku jmelí sloužilo jako ratolest míru. A v Irsku zaručovala snítky jmelí zavěšená nad vchodem venkovského domu pohostinství a pozvání k jídlu.

Zdroj: časopis Zdraví

Zprávy Pardubického kraje

Obce Pardubického kraje na prvním místě v třídění komunálních odpadů

Pardubice, 23. 9. 2013 - Třídění komunálních odpadů a jejich následná recyklace se stala běžnou součástí každodenního života většiny obyvatel ČR. Systém tříděného sběru se neustále rozvíjí a zlepšuje. Vytváří tak základ pro naplňování hierarchie způsobů nakládání s odpady, ke které se český stát přihlásil při implementaci evropské směrnice o odpadech.

Sběr recyklovatelných komunálních odpadů (většinou s výjimkou kovů) zajišťují v rámci svých sběrných systémů obce. V těchto obecních systémech vytrídil běžný občan průměrně 39,1 kg papíru, plastů, skla a nápojových kartonů. Pokud bychom porovnali třídění odpadů v obcích podle krajů, pak nejúspěšnější byly obce v Pardubickém kraji (43,6 kg/obyvatel), dále v Plzeňském kraji (42,4 kg/obyvatel/rok) a Středočeském kraji (41,6 kg/obyvatel). „*Nejlepší třídiči papíru v rámci celé ČR žijí právě v Pardubickém kraji (20,2 kg/obyvatel),*“ konkretizuje výsledky dle komodit Martin Lochovský, manažer pro druhotné suroviny společnosti EKO-KOM. Plasty třídí nejlépe Středočeši a lidé v Královéhradeckém kraji (12,5 kg/obyvatel). A v Královéhradeckém kraji umí také nejlépe třídít sklo (12,7 kg/obyvatel). Podle dosahovaných výsledků je stále ještě zřetelný potenciál ke zvýšení třídění komunálních odpadů.

A jak se odpady v obcích sbírají? „*Nejsbíranější komoditou je plast, který se sbírá ve 100 % obcí. Obdobně je zajištěn sběr skleněných odpadů, přičemž v 50 % obcí celé ČR se sbírá vedle barevného skla také čiré sklo. Asi 9 % obcí ČR nenabízí svým občanům sběr papíru. Jedná se o velmi malé obce,*“ vysvětluje Martin Lochovský.

Barevné kontejnery. Zdroj: www.jaktridit.cz

Nejrozšířenějším způsobem sběru je donáškový sběr do sběrných nádob. Na konci roku 2012 bylo na území českých a moravských obcí umístěno téměř 229 tisíc barevných kontejnerů. Jedno standardní sběrné místo se třemi základními kontejnery na papír, plast a sklo umožňuje třídít odpady asi 157 obyvatelům. Stále populární je v některých lokalitách také nošení papíru do výkupu. Bohužel tento způsob sběru odpadů s sebou často nese i negativa – nad krádežemi kovových předmětů se dnes snad nikdo už ani nepozastavuje a stále častější je také vykrádání modrých kontejnerů na papír. „*Obcím, které zajišťují veřejnou sběrnou síť na svých územích, tak rostou náklady spojené s provozem tříděného sběru odpadů a tím také celkové náklady na odpadové hospodářství*“, říká Martin Lochovský. To má negativní dopad do hospodaření obcí a může tak přispívat ke zvyšování poplatků za odpad pro občany.

I přes úspěšný rozvoj třídění a recyklace komunálních odpadů je nutné celý systém stále zdokonalovat. A to nejen z hlediska nárůstu vytríděného množství, ale také z pohledu nákladů na jednotlivé procesy v rámci recyklace odpadů a celého odpadového hospodářství.

Domácí spalování odpadů významně ohrožuje zdraví

Pardubice, 23. 9. 2013 – S příchodem sychravých podzimních dní se obce často začínají halit do zvláště páchnoucí mlhy, která se valí z komínů některých domů. Typické je to zejména pro málo plynofikované obce, ale v souvislosti se zdražováním plynu a jiných ušlechtilých energií se tento trend objevuje i v ostatních obcích.

„Domácí spalování odpadů je jedním z nejméně ohleduplných způsobů chování k okolí vůbec. V době, kdy celá řada lidí brojí a protestuje proti spalovnám komunálního odpadu, správně nazývaným zařízení na energetické využití odpadů (ZEVO), je spalování odpadů v domácích topeništích často mlčky přehlíženo,“ říká manažer pro druhotné suroviny společnosti EKO-KOM, Martin Lochovský. Může za to i nedostatečná legislativa, která není schopná v praxi postihnout takové případy. Přitom při spalování odpadů v kamnech se uvolňuje několikanásobně vyšší množství škodlivin, než při spalování odpadů v zařízeních na energetické využívání odpadů, která jsou k tomuto účelu konstruovaná a která pracují s mnohem vyššími teplotami, než jakých je možné dosáhnout v domácích kamnech. Vzniklé spaliny jsou několikanásobně čištěny před tím, než je možné je vypustit z komína, což se samozřejmě v případě lokálních topenišť neděje.

Zdroj: idnes.cz

V souvislosti se zařízeními na energetické využívání odpadů se často mluví o dioxinech, tedy vysoce toxických látkách, které jsou schopné dlouho setrávat v životním prostředí a mají prokazatelně rakovinotvorné vlastnosti. Tyto nebezpečné látky vznikají již při nízkých teplotách, okolo 300 °C, tedy zejména při spalování v kamnech. „Bohužel, myšlenka, že nás před jedovatými zplodinami ochrání zavřená okna, je lichá. To proto, že rozptýlí

látek ve vzduchu probíhá velmi rychle a tedy nepoznáte, jestli dýcháte zdravý, nebo jedovatý vzduch. Tyto látky se navíc do těla mohou dostat z ovoce a zeleniny, které pěstujete na zahradě, nebo z těl zvířat, které chováte,“ upozorňuje na rizika domácího spalování Martin Lochovský. Naproti tomu dioxinové filtry v zařízeních na energetické využití odpadů zachycené dioxiny rozkládají na neškodné sloučeniny a brání tak tomu, aby se jakkoliv dostávaly do životního prostředí.

Ti, kdo ve svých domovních kotlích pálí odpad, by měli být sankcionováni. Sankce by se měly v budoucnosti dotknout těch, kteří opakovaně poruší zákon spalováním odpadu, jakým jsou například pneumatiky nebo plasty, a svým konáním tak přímo ohrožují zdraví a životy svých sousedů včetně dětí.

Zdravotní následky domácího spalování jsou nasnadě, i když může trvat dlouho, než se projeví. A tak se nebojte domáhat se svého práva na čistý vzduch, ať již ve světě vládne jakákoliv krize.

Kolektivní systémy ELEKTROWIN a ASEKOL podpořily zpětný odběr vysloužilých spotřebičů v Pardubickém kraji

P A R D U B I C E - Více než 2 200 tun vysloužilých elektrospotřebičů odevzdali obyvatelé Pardubického kraje v roce 2012 k recyklaci prostřednictvím kolektivních systémů ELEKTROWIN a ASEKOL. Kraj se díky tomu zařadil na osmé místo v České republice.

Letošní čísla zatím naznačují, že tento výsledek bude překonán. Daří se to i díky finanční podpoře, kterou na další zdokonalování zpětného odběru poskytují oba kolektivní systémy přímo městům a obcím. Slouží k tomu příspěvky z Motivačního programu ELEKTROWIN a podpora z Fondu ASEKOL.

Z Motivačního programu ELEKTROWIN v roce 2012 čerpaly obce Pardubického kraje 255 262 Kč. Tuto částku si rozdělilo devět měst a obcí, přičemž nejvíc finančních prostředků získala obec Horní Ředice. Ta za celou dobu existence programu poslala už pět žádostí a získala celkem 261 000 korun. Peníze v Horní Ředici využili na lepší vybavení sběrného dvora. Finanční prostředky získané z toho programu již sedmým rokem napomáhají k zlepšení podmínek zpětného odběru elektrozařízení ve sběrných místech. V rámci všech ročníků bylo podáno více než 530 žádostí městy a obcemi, které tak od ELEKTROWINU získaly téměř 15,5 milionu korun. „Pro podporu množství zpětně odebraných spotřebičů jsme v letošním roce výrazně zvýšili příspěvky za takto odevzdaná elektrozařízení,“ připomíná ředitelka zákaznického oddělení ELEKTROWINU Táňa Pokorná.

Fond ASEKOL nabídl ve svém šestém ročníku zájemcům o dotaci tři programy: Rekonstrukce,

Kontejner na textil
a obuv (REVENGE a.s.).
Zdroj:
www.ekologickelisty.cz

Intenzita a Osvěta. Podpoří z nich sedm veřejně prospěšných projektů celkovou částkou 148 500 Kč a také dodáním dvou takzvaných E-domků na sběrné dvory.

„Nejvíce žádostí směřovalo k podpoře při zabezpečení sběrných dvorů kamerovým či jiným systémem,“ říká Lenka Vorlová, regionální manažerka společnosti ASEKOL pro Pardubický a Královéhradecký kraj. Za dobu působení Fondu ASEKOL bylo v Pardubickém kraji podpořeno již 24 projektů.

Jak se ekologicky zbavit nenošeného oblečení?

Pardubice, 3. října 2013 - Obnovenou premiéru v oblasti třídění odpadů zaznamenává textil. Textilní materiály jsou mimo jiné zdrojem vláken, která měla v minulosti využití i v papírenském průmyslu. V současnosti se můžete setkat se zvláštními kovovými kontejnery pro sběr textilu, které se začaly objevovat po celé ČR.

Obyvatelé Pardubic mají možnost odkládat dále použitelný textil a obuv do 35 ks speciálních kontejnerů (bílá barva) firmy REVENGE a.s., rozmístěných ve vybraných lokalitách města. *„Cca 50 % textilu může ještě posloužit svému účelu a putuje do tzv. second handů, 35 % rozstříháme a nabízíme firmám v automobilovém a strojním průmyslu, kde hadry využijí například na čištění nebo leštění,“* říká Vlastimil Němec ze společnosti Revenge a.s., která kontejnery vlastní. Zbýlých zhruba 15 %, pro které opravdu není další využití, je uloženo na skládku, nebo může být využito pro výrobu alternativních paliv.

Dále je také možno odevzdávat použité oděvy do velkoobjemových kontejnerů (žluté barvy), které pořídila a provozuje firma Služby města Pardubic a.s. Tyto kontejnery mají v Pardubicích 4 stanoviště. Odevzdaný textil z těchto kontejnerů je využíván charitativní organizací Diakonie Broumov.

Stejně jako všechny komodity lze recyklovat i textil, který ovšem musí být dobře vytříděný a pokud možno bez nečistot. Proto je v mnoha případech vyžadováno, aby se textil do kontejnerů odkládal v zavázaných igelitových pytlích, aby nedošlo k jeho znehodnocení. Z důvodu zamezení vybírání kontejnerů je kontejner vybaven menším vhozem, a tudíž je nevhodné používat velké igelitové pytle.

Takto sebraný textil putuje do třídírny, ve které je přebírán a podle jeho vlastností se dělí na 2 skupiny. První skupinu tvoří textil, který splňuje potřebné parametry a který se použije pro další nošení – tzv. princip REUSE (znovupoužití), zejména pro charitativní účely. V tomto případě funguje třídírna jako second hand.

Druhou skupinou je nenositelné oblečení a jiný odpadní textil, který se mechanicky recykluje nebo likviduje. Při recyklaci dochází nejprve k odstranění knoflíků, zipů a dalších součástí, které nesmí být obsaženy v recyklátu. To je prováděno na třídící lince. Dalším krokem je „rozdrásání textilu“ – tím vznikne různorodá směs látek, která po dalších úpravách nachází uplatnění při výrobě izolací (např. vodovodní potrubí). Někdy se používá jako výplň v sedadlech automobilů nebo letadel (v tomto případě musí být recyklát ze stejného materiálu). Další uplatnění nalezne

jako čistící a lešticí hadry, který vznikají nařezáním zbytkového textilu.

„Třídění textilu má mnohonásobný užitek. Jednak může pomoci potřebným obyvatelům v hmotné nouzi, jednak může sloužit jako surovina pro výrobu některých speciálních materiálů, funguje jako sorbentní materiál v průmyslu a zároveň snižuje množství odpadů, které by skončily na skládce,“ shrnuje Martin Lochovský, manažer pro druhotné suroviny společnosti EKO-KOM.

Obaly – trend současné doby

Pardubice, 7. 10. 2013 - Podle zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, se obalem rozumí výrobek zhotovený z materiálu jakékoli povahy a určený k pojmutí, ochraně, manipulaci, dodávce, popřípadě prezentaci výrobku nebo výrobků určených spotřebiteli nebo jinému konečnému uživateli. Jelikož se produkce obalů zvyšuje s rostoucí úrovní společnosti, je doporučeno odpad, tedy i použité obaly, třídit.

Obaly jsou všude kolem nás – jsou nutné pro přepravu zboží, zajištění nezávadnosti potravin, hygienických norem, apod. *„V uplynulém období zaznamenaly odpady z obalů výraznou změnu v důsledku změn v oblasti balení. Příkladem jsou obaly na nápoje, kde došlo změnou spotřebitelského chování k náhradě vratných obalů za PET lahve na jedno použití, kombinované obaly, popřípadě jednocestné skleněné lahve,“* říká manažer pro druhotné suroviny společnosti EKO-KOM Martin Lochovský.

*Skleněné obaly
Zdroj: www.jaktridit.cz*

Mezi nejčastější obaly, se kterými se můžeme setkat, patří několik druhů. Jedním z nich jsou papírové obaly. Obaly z papíru, které mohou být označeny značkou PAP, nebo číslicemi 20, 21 a 22, stejně jako časopisy, noviny, reklamní letáky patří do modrého kontejneru.

Hlavním „tahounem“ obalů z plastů jsou PET lahve. Recyklovat se však dají i ostatní plasty s obvyklým označením HDPE, LDPE, PP či PS. Pro tyto obaly je vyhrazen kontejner žluté barvy.

Obaly ze skla se dají opakovaně využívat a tato možnost řadí sklo na špici současných ekologických obalů. Kvalita skla se použitím recyklátu nesnižuje a do výrobní směsi lze přidávat až 80 % střepů. Do zeleného kontejneru můžeme vhadzovat obaly ze skla s označením GL 70, 71, 72. Pokud jsou vedle sebe zelený a bílý kontejner, sklo čiré vhadzujeme do bílého kontejneru a sklo barevné a tabulové do zeleného.

Nápojové kartony mají 2 základní typy. Aseptický typ obalu, který má 6 vrstev, je určen pro trvanlivé potraviny. Neaseptický typ kartonu o 4 vrstvách slouží pro výrobky k okamžité spotřebě. *„V Pardubickém kraji mohou občané vyhazovat nápojové kartony (s označením C/PAP, 81, 84) do žlutých kontejnerů společně s plasty. Z nápojových kartonů se následnou recyklací získává dlouhé papírové vlákno, které je velmi kvalitní a papírny mají o tento materiál zájem. Kartony se také používají k výrobě stavebních desek, ze kterých je možné postavit i celé*

domy,“ upřesňuje Martin Lochovský.

Posledním typem obalů jsou hliníkové obaly. Jako spotřebitelé se s těmito obaly setkáváme nejčastěji v podobě nápojových plechovek, obalů od paštik, víček u mléčných výrobků. K odlišení hliníkového obalu nám pomůže označení ALU nebo číslo 41. Tento tenkostěnný hliník odevzdáváme ve sběrných dvorech, popřípadě do kontejnerů k tomu určených.

Výhodou následné recyklace obalových materiálů je hlavně úspora primárních zdrojů surovin a energie.

Oil to sewerage definitely does not belong

Pardubice, 9. 10. 2013 – Otázku, kam s použitým jedlým olejem, si položila většina z nás. Problém současné doby je ten, že lidé prakticky nevědí, jak se použitého oleje zbavit. Přitom jednou z povinností podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, je zajistit přednostně využití odpadu před jejich odstraněním. Někteří ho tedy vylévají do záchodu, jiní ho vrací zpět

do lahví a vyhazují do směsného odpadu.

Podle slov Jiřího Štěpána, technického ředitele firmy Vodos Kolín, nezakazuje kanalizační řád vypouštět

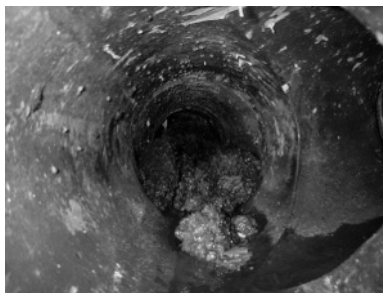
vodu s tuky z domácností, ale povolená koncentrace tuků ve vypouštěné splaškové vodě je tak nízká, že z něj zákaz vylévání tuků do odpadů vyplývá.

Po ochlazení odpadní vody se vypuštěný olej v kanalizaci mění na hrudky máslové konzistence, jež se postupně nabalují a zachycují další příměsi. Tím vzniká riziko, že dojde k ucpání potrubí. Ještě horším je vliv tuků na urychlování koroze kanalizačního potrubí. Tuky se v kanalizaci částečně rozkládají, vznikají mastné kyseliny a ty urychlují korozi stěn kanálů. V extrémních případech vznikne tuková kora s povrchem silným několik centimetrů a dochází k úplnému ucpání kanalizace.

V tomto případě musí být tlakovými vozy provedeno čištění kanalizace, kdy se materiál rozplaví. Případně se čištění provádí kombinovanými tlakovými vozy, které hmotu zachytí a odvezou ji na skládku. Tyto hmoty ucpávají nejen potrubí, ale i kanalizační čerpadla, obalují sondy ovládající jejich chod a zastavují je.

Čistírny odpadních vod jsou sice vybaveny „lapáky“ olejů a tuků, které slouží k separaci tuků z odpadních vod, ale jejich kapacita není dimenzována na velké množství tohoto odpadu. Nejvhodnějším řešením je bezplatné odevzdání použitého oleje do sběrného dvora, odkud je předán společnosti zabývající se recyklací olejů z domácností. Při recyklaci se vyseparují tři složky. První se používá na výrobu methylesteru, který se přidává do nafty jako biopalivo. Další části se používají v gumárenském a chemickém průmyslu.

Od letošních prázdnin mají i obyvatelé Pardubic možnost ekologického uložení jedlých olejů a

Tuk v potrubí

Zdroj: www.trideniodpadu.cz

tuků na sběrných dvorech ve svém městě (s výjimkou separačního dvora v Lonkově ulici v Polabinách). Jedlé tuky a oleje musí být z důvodu následné manipulace odevzdány do sběrného dvora v nevratných, uzavíratelných a nepropustných nádobách. Posléze jsou předány k již zmíněné recyklaci. „*Přestože se nejedná o odpad nebezpečný, zbytečně zatěžoval čistírný odpadních vod a životní prostředí,*“ řekl Jiří Strouhal, ředitel sekce odpadů Služeb města Pardubic.

Úsporné žárovky – co o nich nevíme

Pardubice, 8. 10. 2013 - Kompaktní žárovky (lidově přejmenované na úsporné žárovky) a další moderní světelné zdroje, pomalu, ale jistě vstupují do našich domácností a jejich počet neustále stoupá. Jedním z hlavních důvodů, který stojí za nárůstem zářivek, je zákaz prodeje nových wolframových (klasických) žárovek. Dalším důvodem je snaha domácností ušetřit za energie, neboť žárovky pracují na jiném principu než klasické žárovky a v poměru k nim spotřebují pouze 1 energii.

Kompaktní žárovky

Zdroj: <http://www.nazeleno.cz>

S růstem počtu kompaktních zářivek, roste také potřeba jejich recyklace. Ta je nutná kvůli toxické rtuti, kterou obsahují světelné zdroje. Podle společnosti Ekolamp, která pro výrobce zajišťuje likvidaci zářivek, netřídí tyto světelné zdroje cca 60 % domácností. „*To představuje značnou ekologickou zátěž více než tisíce tun směsi skla, plastů, kovu a hlavně zhruba 75 kilogramů toxické rtuti ročně,*“ říká Radoslav Chmela, zástupce společnosti EKOLAMP.

Hlavním důvodem pro recyklaci zářivek je zmiňovaná rtuť, která je uvnitř světelného zdroje neškodná a pro svícení nutná. Problém nastává v okamžiku uložení úsporných žárovek na skládku komunálního odpadu, kdy při rozbití dochází k unikům rtuti do ovzduší, půdy a vody, která se následně posouvá v potravním řetězci k lidem. Dlouhodobé působení rtuti na lidský organismus způsobuje závažná zdravotní rizika (např. nervová soustava). Při destrukci žárovek jsou kromě rtuti vymývány do okolí toxické sloučeniny thalia, kadmia a barya.

Pro sběr osvětlovacího zařízení funguje v ČR již osmým rokem kolektivní systém EKOLAMP. Během této doby se prostřednictvím kolektivního systému podařilo shromáždit cca 30 milionů lineárních a kompaktních zářivek, výbojek a LED světelných zdrojů. Z nich se využilo tisíce tun skla, ušlechtilých kovů, plastů a rtuti. Mosaz, hliník a další kovy se mohou znovu použít v kovovýrobě, např. pro součástky jízdních kol. Sklo se používá jako technický materiál nebo v některých případech i pro výrobu nových zářivek. K průmyslovému využití nebo bezpečné likvidaci putovalo 161 kg rtuti. Toto množství by ve volné přírodě mohlo znečistit vodu v objemu víc než sedmi vodních nádrží Lipno.

Obyvatelé města Pardubic, ale celého Pardubického kraje, mohou vrátit vyřazené světelné zdroje v obchodě při nákupu nových zářivek, ve sběrných dvorech nebo je uložit do malých sběrných

nádob, které jsou umístěné v obchodních centrech, školách apod. Podmínkou je, aby byly zářivky celé a nepoškozené.

Ve městě Choceň zajišťují provoz sběrného dvora Technické služby. *„Obyvatelé našeho města mohou ve sběrném dvoře zcela zdarma odezdat široký sortiment odpadů, včetně žárovek i kompaktních žárovek. Domníváme se, že sběrné dvory jednak napomáhají zvyšovat účinnost tříděného sběru a významně předchází riziku vzniku černých skládek v našem městě a jeho okolí,“* říká místostarosta města Choceň Ladislav Valtr.

Závěrem můžeme dodat, že recyklace nefunkčních zářivek má smysl nejen z důvodu ochrany životního prostředí před toxickou rtutí, ale taky z důvodu opětovného materiálového využití, čímž šetříme přírodní zdroje surovin.

Budoucnost tříděného odpadu je v podzemí

Pardubice, 15. října 2013 - V celé ČR narůstá počet podzemních kontejnerů, které mají zabránit nepořádku a neoprávněnému vybírání nejen vytříděného papíru nezpůsobilými osobami. Z provozního i estetického hlediska jsou pro sběr tříděného odpadu nejlepší právě podzemní kontejnery, díky nimž se podaří udržet pořádek. Stejně jako i jiná města (Praha, Brno, Hradec Králové, Uničov, Písek, Strakonice) se Pardubice zamýšlejí nad otázkou sběru odpadu pomocí podzemních kontejnerů.

Pět kontejnerů by město chtělo nechat umístit na nábreží Závodu míru, náměstí Dukelských hrdinů, na sídlišti Polabiny, na sídlišti Na Drážce a na třídě Míru.

Od běžných kontejnerů se tyto kontejnery liší tím, jak již sám název napovídá, že jejich část je ukrytá pod zemí. Obecně můžeme podzemní kontejnery dělit podle zapuštění na několik typů. První typ, zcela zapuštěné, jsou umístěné pod terénem. Stanoviště je tvořeno podzemními vanami, horní část kontejneru představuje sloupek s vzhazovacím otvorem. Částečně zapuštěné kontejnery jsou z větší části umístěny pod terénem. Vnější část kontejneru je chráněna nástavcem s vnější dekorací. V horním víku kontejneru, které je barevně rozlišeno dle druhu sbírané komodity, je umístěn otvor pro vzhazování odpadu. Podzemní část kontejneru je uložena v kruhové šachtě.

„Mezi nesporné výhody těchto sběrných nádob patří především to, že místo objemného kontejneru stojí na ulici pouze box o velikosti odpadkového koše,“ představuje přednosti podzemních kontejnerů Václav Kroutil, radní Pardubického kraje zodpovědný za životní prostředí, zemědělství a venkov. Ten je určen pro vzhazování příslušného odpadu - modrý vhoz slouží k ukládání papíru, žlutý vhoz je určen na plast a zelený vhoz můžeme použít k ukládání skla. *„Tím je zabráněno, aby se různí „sběratelé“ odpadem probírali a vyhazovali jej ven. Současně přestává být snadným terčem vandálů, kteří své jednání zakončí přeorhnutím a*

*Zcela zapuštěné kontejnery
Zdroj: www.reflex-zlin.cz*

ovysypáním kontejneru. Nesmíme opomenout, že pod zemí zůstává nejen hlasitý třesk tříděného skla, ale i zápach,“ doplňuje radní Kroutil. Jelikož podzemní kontejner svojí velikostí nahrazuje tři kontejnery nadzemní, není třeba jej tak často vyprazdňovat jako je to nutné u kontejnerů klasických.

Nevýhodou podzemních kontejnerů může být to, že šachty pro vhažování odpadu jsou opatřeny poměrně malým otvorem (cca 30 x 40 cm). Lidé proto objemnější odpad položí raději na zem a další lidé už nezkontrolují, zda je kontejner plný, nebo ne a vrší odpadky kolem. Menší velikost otvoru byla zvolena z toho důvodu, aby se do podzemních kontejnerů nevhažoval odpad velkých rozměrů a kontejnery se poté nevyvážely poloprázdné.

Pneumatiky a jejich recyklace

Pardubice, 8. 10. 2013 - S narůstající dopravou a s tím spojenou zvýšenou spotřebou pneumatik, vyvstává důležitá otázka jejich likvidace. Nejšetnější k životnímu prostředí je recyklace a opětovné začlenění do výroby. Obecně se dá říci, že pneumatika má díky recyklaci dva životy. První je v podobě, v jaké ji známe, a v druhém životě slouží jako

Pryžový granulát
Zdroj: <http://www.tridenijestyl.cz>

materiál pro další výrobu.

Stejně jako u jiných druhů odpadů určených k recyklaci je hlavním problémem recyklace pneumatik více materiálů, které je potřeba od sebe oddělit. Pneumatika obsahuje přibližně 70 % pryže, 15 % textilu a 15 % ocelových drátů. Při recyklaci dochází nejdříve k rozsekání na kousky o velikosti cca 60 – 80 mm. Při zpracování pneumatik z nákladních aut se provádí podélné púlení a vytrhávání ocelových lan, které se předávají ke zpracovávání v hutích. Pak přichází na řadu mechanické nebo tzv. kryogenní drcení. Při kryogenním drcení se pneumatiky zmrazí (- 80 ° C), následně se stávají křehkými, proto je lze snadno rozsekat sekacím strojem. Odstraňování nežádoucích částic (textil spojený s gumou) se provádí několika metodami. Běžně používaná v recyklačních provozech je kombinace třídění na vibračních sítích a odsávání textilních vláken.

Produktem obou postupů drcení je gumový granulát různé velikosti, který se z části vrací zpět do automobilového průmyslu a slouží k výrobě nárazníků, těsnění a pneumatik. Velké využití nachází ve stavebnictví jako přísada do asfaltu při budování silnic, jelikož výrazně prodlužuje trvanlivost povrchu a snižuje hlučnost. Další uplatnění nalézá při úpravě povrchů dětských a sportovních hřišť, nebo k výrobě bezpečnostních prahů na železničních přejezdech. Vzhledem k častým krádežím kovových poklopů se nejedno město a obec rozhodlo je nahradit jiným materiálem, nejčastěji plastem nebo právě pryžem. K výrobě jedné pryžové mřížky či poklopu se využije 5 - 6 ojetých pneumatik. Mimo to jsou relativně více odolné proti chemickým posypům na silnicích a mrazu než poklopy vyrobené z plastu.

Pro úspěšnou recyklaci je nutný dostatek vstupních surovin (ojetých pneumatik). Obyvatelé ČR,

tedy i Pardubického kraje, mají hned několik možností, jak se legálně zbavit tohoto odpadu. Je to buď cestou systému zpětného odběru, který představuje individuální odpovědnost výrobce nebo dovozce pneumatik zabezpečit nakládání s výrobky po ukončení jejich životnosti. Dále v rámci sběrných míst pneuservisů a autoservisů, které provádí odbornou výměnu pneumatik. Posledním, v současnosti nejrozšířenějším způsobem, je odevzdání použitých pneumatik do sběrných dvorů.

Renovace tonerů – co uděláte s prázdným tonerem vy?

Pardubice, 20. 10. 2013 - V dnešní době má skoro každá domácnost nejen počítač, ale také tiskárnu. Málokdo si ovšem uvědomí, že na skládkách komunálních odpadů každoročně, bez možnosti další recyklace, skončí na celém světě cca 500 milionů tonerů a inkoustových kazet. Podle zákona o odpadech (č. 185/2001 Sb.) se nejedná o nebezpečný odpad a likvidaci je tak možné provádět běžným způsobem, například spálením ve spalovně či uložením na skládku. Plasty, ze kterých jsou tyto kazety vyrobeny, se rozkládají až 1 000 let.

Tiskové kazety se dle náplně dělí jednak na tzv. tonerové (0,5 kg), zde se jako barvosložného barviva používá tonerového prášku, který je v tiskárně za pomoci elektrického pole a laserového paprsku přesně nanášen na fotocitlivý válec a z něj na papír. U barevných tiskáren se kromě černého toneru používá toner žlutý, purpurový a azurový, jejichž pomocí se skládají další barvy. Druhou tiskovou kazetou je tzv. inkoustová kazeta (30 – 55g), zde jsou použity pigmentové inkousty.

Když tiskárna hlásí, že dochází barva, máme dvě možnosti. Zakoupit kazetu novou, nebo tu původní nechat renovovat, tedy znovu ji naplnit. V případě renovace inkoustové nebo tonerové kazety je hlavním cílem znovupoužití kazety tak, aby se stala rovnocennou náhradou originálu. Mezi výhody patří ekologické hledisko, neboť při využívání opakovaného plnění je přispíváno k omezení tvorby dalších zbytečných odpadů a finanční úspory (30 – 70% ceny).

Při renovaci je kazeta rozložena na jednotlivé díly a veškerý materiál je podrobován pečlivým testům a to nejen chemickým, ale i mechanickým a mikroskopickým. V případě, že některý z dílů je nefunkční nebo poškozen, je nahrazen jinou součástí. Tyto zásoby náhradních dílů si společnosti opatřují vykupováním prázdných, ještě nerenovovaných kazet. Každá součástka je vyčištěna ultrazvukem, mechanicky, v případě potřeby i chemicky. Do vyčištěné tonerové kazety se poté nasype příslušný toner (pro každý typ kazety se používá specifický typ). Po naplnění se kazeta opětovně sestaví. Poté nastává proces testování renovované kazety spojený s testováním kvality tisku. Naproti tomu u inkoustových kazet se zjišťuje průchodnost trysek, těsnost konstrukce a funkce vestavěné elektroniky. Poslední operací je zabalení do neprodyšného obalu. Takto lze kazety renovovat do té doby, než se výrazně mechanicky poškodí části, které nelze vyměnit.

Použitý toner

Zdroj: www.renovace.toneru.cz

Recyklace tonerových kazet (či lépe řečeno jejich separace od ostatního odpadu) přitom není z hlediska spotřebitelů nijak náročná. Jednak jde využívat systému zpětného odběru a prázdnou kazetu při nákupu nové v obchodě vrátit. Druhou možností je zapojení se do ekologicko – charitativně zaměřeného projektu. Ve všech krajích ČR, Pardubického kraje nevyjímaje, probíhá již několik let projekt SBÍREJ-TONER.CZ. Princip projektu spočívá v tom, že se firmy a nejrůznější instituce na stránkách www.sbirej-toner.cz mohou kdykoliv zaregistrovat a poté dostanou zdarma sběrné boxy na vypotřebované tonery.

Plné boxy jsou odváženy do vykupujících firem, kde následuje třídění a renovace tonerů. Výtěžek z renovace je věnován vybraným zařízením pečujícím o mentálně hendikepované osoby.

Nezapomeňte, „REDUCE, REUSE, RECYCLE“ není jenom heslo!

RRA PK, www.rrapk.cz

Tématem odpadového hospodářství se zabývá Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje v rámci „Partnerského projektu dalšího vzdělávání občanů Pardubického kraje v oblasti ekologie a odpadového hospodářství“, který získal podporu z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Financování projektu je zajištěno Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Více informací o projektu naleznete na webových stránkách www.rrapk.cz.

